

Trešdiena, 2017. gada 8. novembris

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Latvieši
mīl
spēlēt
teātri.

4. lpp.

Viedtālrunis
maza bērna
rokās.

9. lpp.

Meklējiet iekšlapās!

Atrod unikālu arābu naudu

„Atradums ir unikāls ne vien Latvijas, bet arī Eiropas kontekstā,” tā par 25 arābu sudraba dirhēmiem un 20 monētu fragmentiem no 9.–10. gadsimta, kas Skrundas novadā atrasti apstrādātā laukā netālu no Ventas, saka Kuldīgas novada muzeja krājuma vadošā pētniece, arheoloģe Inna Rozentāle.

Oktobra beigās monētas muzejam atdāvinājis Skrundas novada iedzīvotājs, kurš publicitāti nevēlas. Visticamāk, šoruden lauku kultivējot ar tehniku, monētas pārvietotas no sākotnējās atrašanās vietas un izkaisītas plašā teritorijā. Ar skrundenieku tikās un depoziņa vietu apskatīja I. Rozentāle un Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas pārstāvji Jānis Asaris un Egita Lūsēna.

„Esmu ļoti pateicīga depoziņa dāvinātājam, ka viņš novērtējis tā vēsturisko vērtību,” saka I. Rozentāle, kura muzejā strādā

kopš oktobra. Tiek apsvērta iespēja pirms konservācijas monētas parādīt sabiedrībai, bet tas būtu iespējams tikai tad, ja tas šiem priekšmetiem nekaitēs.

Tuvo un Vidējo austrumu sudraba monētas – arābu jeb kufiskie dirhēmi – Latvijas teritorijā parādījās 9. gadsimtā, un to saista ar t.s. vikingu periodu, kad tās šeit nonāca caur Gotlandi. Līdz pat 10. gadsimta vidum Latvijā tās bijušas dominējošas.

Līdz šim Latvijā atrasti tikai 24 arābu dirhēmu depoziņi, un šis ir pirmais Ventas tuvumā, tāpēc

Tas, ka atrasti arī 20 fragmenti, izskaidrojams ar to, ka 9.–10. gadsimtā noteicošais bija monētu svars, tāpēc tirgojoties tās varēja pēc vajadzības sacirst daļās.

zinātnieki varēs pārvērtēt upes nozīmi tirdzniecības un kultūras sakaros vēlajā dzelzs laikmetā. Monētas tiks nogādātas pie restauratoriem, pēc tam tās pētīs seno monētu speciālisti. Depozīts

tiks iekļauts Latvijas Nacionālā muzeja krājumā, bet, visticamāk, pēc izpētes atgriezīsies Kuldīgas muzejā.

Daiga Bitiniece
Lailas Liepiņas foto

ĪSIZINĀS

Jaunas nodaļu vadītājas

No 1. novembra Kuldīgas slimnīcas dzemdību un ginekoloģijas nodaļu vada ārste Natālija Gailīte. Par uzņemšanas nodaļas vadītāju apstiprināta ķirurgs Ilze Runce, kura strādā arī kā dežūrķirurgs un pagaidām uz darbu šeit brauc no Babītes.

Meklē Ziemassvētku egli

Kuldīgas novada pašvaldība aicina līdz 17. novembrim atsaukties dāsnu cilvēku, kurš uzdāvātu lielu, skaistu egli. Būvvaldes vadītājas vietniece Inese Sulojeva jau gadiem svētkos sarūpē pilsētas noformējumu. Viņas tālr. 63321905, e-pasts: inese.sulojeva@kuldiga.lv.

Alsungā vingro

Katru sestdienu 10.00 Alsungas kultūras namā iedzīvotājiem ir iespēja piedalīties pasniedzējas Santas Zaueres vadītājās bezmaksas veselības vingrošanas nodarbībās. Vecuma ierobežojuma nav, līdzīgi jāņem vingrošanas paklājiņš.

Ēdolnieki – uz teātri

Ēdoles invalīdu biedrība rīko braucienu uz Valmieras drāmas teātra izrādi *Klusa nakts, dzēra nakts* 29. novembrī Ventspils teātra namā *Jūras vārti*. Pieņemiet Emīlijai Kniplokai līdz 22. novembrim.

Piektdien, 10. novembrī:

- Kā tapa baseins.
- Radošas un uzņēmīgas – *Piparmētra.lv*.
- Laidos katram pa loma!
- Svinam Mārtiņus!

REDZĒJUMS

Kļūdīties ir cilvēcīgi

Maija Jankovska,
tāl. 63323021,
redakcija@kurzemnieks.lv

Svētdienas vakaru ģimenē pavadījām kā kārtīgi latvieši – virtuvē aprunājot nebūšanas. Šoreiz uzmanības centrā bija nevis apzināta ļaunprātība, kad kāds mērķtiecīgi cenšas iegūt naudu, varu vai citus labumus, bet gan kļūdas, ko gadījies pieļaut bez nelāgiem nolūkiem. Kļūdīties ir cilvēcīgi, tomēr kā uz to reaģēt?

„Kā izvairīties no tāda attiecību modeļa, kurā cilvēki viens otra kļūdas izmanto pašu labumam?”

Kritiskam kļūdu izvērtējumam teorētiski ir milzīga pievienotā vērtība – tas ļauj cilvēcei virzīties uz priekšu, rodot aizvien labāku izeju no visdažādākajām rakstura problēmām – no tā, kā uzbūvēt labu ceļu līdz ikdienišķai attiecību kārtīšanai. Taču kritikas pozitīvais spēks pamatā iedarbojas uz to, ko gribētos uzlabot (vai tas būtu ceļš, vai attiecības), bet iesaistītajiem cilvēkiem ir daudz vieglāk kaitēt, nekā ar kritikas palīdzību viņus celt, lai turpmāk izdotos labāk.

Psiholoģiski nav nekā patīkama, kad cits norāda uz manām kļūdām. Varbūt vieglāk ir, ja pašam izdodas tās pamanīt un atzīt, ka nav izdarīts īsti labi. Taču visriebīgāk ir, ja cits manu kļūdu ar baudu izmanto, lai paspīdētu pats un iemītu dubļos otru. Kā izvairīties

no tāda attiecību modeļa, kurā cilvēki viens otra kļūdas izmanto pašu labumam? Tas ir sarežģīti, taču ļoti svarīgi, jo no veselīgas kritikas daudz var būt atkarīgs.

Kopš Darvina laikiem esam ieradusi uz dzīvības attīstību skatīties caur konkurences perspektīvu – izdzīvos stiprākais. Šādi raugoties, vissaprātīgākā stratēģija ir mesties cīņā un kaut vai pāri līķiem nonākt varas piramīdas augšgalā. Bija liels pārsteigums uzzināt, ka Austrumu pasaulē valda pilnīgi pretēja teorija – dzīvība attīstās, balstoties sadarbībā. Uzvar nevis stiprākais, bet tie, kuri vislabāk prot sadarboties. Spēja likt galvas kopā, problēmas pārrunājot (tostarp meklējot izeju no viena vai otra pieļautajām kļūdām) nešaubīgi ir auglīgāka par visu karu pret visiem.

Arī uz darvinisku konkurenci var skatīties kā uz grupu cīņu, kuru iekšienē – gluži pretēji – valda atbalsts un virzība uz kopīgu mērķi. Tomēr var jautāt, vai arī grupām nebūtu vērtīgāk ieņemt nevis sacensības, bet sadarbības nostāju.

Jau iztēlojos citus norādām uz manām kļūdām – mans piedāvājums ir pārāk utopisks un vispārīgs. Runājot par utopismu, to nesaskatu kā problēmu: cilvēcei vajadzīgi ideāli, uz ko tiekties, un utopijas vienmēr kalpojušas kā mēģinājumi formulēt, kāda būtu tā ideālā pasaule, kurā mēs gribētu dzīvot. Kas attiecas uz mana piedāvājuma pārāk vispārīgo raksturu, varu piekrist, jo ar vispārīgām teorijām nepietiek, lai nonāktu pie reāliem uzlabojumiem. Vajadzīgs konkrētāks rīcības plāns, bet tas jau prasītu garāku domas izvērsumu.

MANUPRĀT

Ar stūriem uz augšu

Ikdienā par patriotismu bieži nedomāju, bet ik gadu novembrī par to atgādina sarkanbaltsarkanās lentītes cilvēkiem pie apģērba. Ar stūriem uz augšu, lai simboliski kā burts V tā atgādinātu par uzvaru. Vēsturiski Lāčplēša diena saistās ar 1919. gada 11. novembri, kad izcīnīta izšķirošā uzvara pār Bermonta karspēku, bet emocionāli tā saistās ar piederību varenam spēkam – Latvijā dzīvojošo cilvēku kopai. Nav svarīga tautība, ticība, dzimums vai citi parametri. Svarīgi, ka visi varam viens otru cienīt un laimīgi sadzīvot. Latvijā karadarbības nav bijis vairāk nekā 70 gadu, un neatkarību esam atguvuši pirms vairāk nekā 20 gadiem, tāpēc mazliet piemirsies, kā būtu dzīvot bez tās. Par to, kas mums jau ir, nereti neaizdomājamies, jo pārāk koncentrējamies uz to, kā nav. Pat brīvību un neatkarību reizēm lamājam, jo saistām ar visu to, kā pietrukst, kas tiek darīts nepareizi. Par to, protams, nav jāklusē, taču svarīgi atcerēties, cik brīvība ir liela un svēta. Svētku reizē ar sarkanbaltsarkano lentīti varam apliecināt savu nostāju, prieku par šo dāvanu un audzēt sevi mīlestību pret valsti.

Jolanta Hercenberga, tālr. 63350565,
jolahantah99@gmail.com

Ja pamanāt ko interesantu, nofotografējiet un sūtiet:
redakcija@kurzemnieks.lv.

LASĪTĀJS SARŪGTINĀTS

Ja valda negatīvas emocijas

Pirms vairāk nekā mēneša Īrijā traģiski bojāgājušā kuldīdznieka Daira Lūka tuviniekiem joprojām smeldz nepatīkamās izjūtas, kas radušās kafējnīcā Klūdžiņa rīkotā bērnu mielasta un saimnieku attieksmes dēļ.

LIKTEŅĪGA ATGRIEŠANĀS

Vēstulē redakcijai aizgājēja tuvinieki uzsvēr, ka zaudējums ir daudzkārt sāpīgāks nekā tad, ja mūžībā aizietu cilvēks cienījamā vecumā. Dairis 29. oktobrī būtu svinējis 42. dzimšanas dienu. Savulaik viņš ar ģimeni Īrijā pavadījis ilgu laiku, bet pirms dažiem gadiem atgriezies dzīvot dzimtenē. Šoruden viņš atkal devies uz ārzemēm peļņā. Kā vēsta Īrijas latviešu portāls www.baltic-ireland.ie, agrā 23. septembra rītā, atgriežoties no draugu pasēdēšanas Tullovas pilsētā, ap 4.30 kuldīdznieks notriekts uz šosejas. Daira sieva Agita Lūka teic, ka notiek kriminālizmeklēšana, jo apstākļi joprojām esot ļoti neskaidri. Zaudējumu pārdzīvo visi, kuri Dairi pazinusi kā godīgu un strādīgu ģimenes cilvēku.

NESAPROT ATTIEKSMI

Tūlīt pēc nelaimes pretimnākšanu izrādījusi Īrijas firma, kurā cietušais strādājis, apmaksājot arī viņa pārvešanu uz Latviju par 6000 eiro. Daudz palīdzējuši draugi, bet kā milzīgs darvas piliens bijis bērnu mielasts. Kad tas tuvojies beigām, Klūdžiņas īpaš-

nieks Guntis Stucers esot telefoniski paziņojis, ka par katru viesi pie galda vēl jāpiemaksā trīs eiro (21% PVN), jo feisbukā esot izlasījis, ka par nelaimes gadījumu ierosināta krimināllieta, un bērnu mielasts viņam nes zaudējumus.

„Jebkurš uzņēmējs zina, kāds ir viņa uzņēmuma statuss un kā jānoformē pavadzīme,” teikts radu vēstulē. „Kad neizpratnē par šādu rīcību tika iebilsts, ka tuvinieki ar šādu summu nav rēķinājušies, īpašnieks vēl atļāvās ciniski piebilst: ja kaut kas nepatīk, brauciet atpakaļ uz Īriju. (..) Vai šādos sāpju brīžos galvenā nav attieksme, ko gaidām no līdzcivīkiem?”

NEZINĀJA, KO VĒLAS

Klūdžiņas saimnieki Zigrīda un Guntis Stuceri atzīst, ka traģiskā brīdī cilvēku emocijas mēdz būt sakāpinātas. Visticamāk, tas radījis konfliktu. Jau sarunas sākumā bijis redzams, ka bērnu rīkotāja ir ļoti uztraukta un netiek galā ar organizatoriskiem jautājumiem, tāpēc palīgā nākuši citi. Z.Stucere skaidro, ka viss noticis pēc ierastās kārtības: pasūtītajam tiek parādīts piedāvājums, tālāk notiek vienošanās, ko likt galdā atkarībā no maksātspējas. Saimniece norāda, ka bieži vien cilvēki pasūta to, ko nevar atļauties, īpaši tie, kuriem mielastu rīkošanā nav pieredzes. Tāpēc banketu rīkotāji iesaka pēc savas pieredzes. Viņa vēl piebilst, ka pasūtītāji sākumā pat nav varējuši precizēt viesu skaitu – pasūtīts vairāk sēdvietu

un porciju nekā vajag, bet arī par tām kādam jāmaksā. Abas puses nespēj vienoties arī par daudziem sīkumiem: kāpēc nebija pildītās olas, ķirbju vietā liktas marinētas bietes u.tml.

LĒTĀK NAV LABĀK

Par norēķiniem Z.Stucere skaidro: „Domstarpības radās ar bāra darbiniecēm, jo tika pieprasīta izvērsta pavadzīme, kurā norādīts izcenojums: cik maksā sulas glāze, maizes šķēle utt. Mūsu darījumu dokuments ir kases čeks. Tā kā jau sākumā nebija saprotams, ko pasūtītāji īsti vēlas, uzreiz nevarējām aprēķināt precīzu summu un tajā iekļauto nodokli. Tas bija zināms tikai beigās. Turklāt brīdī, kad tika zvanīts saimniekam Guntim Stuceram, viņam bija koncertā jāuzstājas uz skatuves, tāpēc saruna varēja nešķīst sirsnīga.

Mūsu interesēs nav sliktā apkalpošana. Savas darbības 24 gadus galdu klāšanā esam uzkrājuši pieredzi. Nekad nezinām, cik labi cilvēks dzīvo, kāda līmeņa prasības ir viņa norma. Pārsvārā mūs spiež, lai būtu lētāk. Atbilstoši tam izstrādājam piedāvājumu, kas šim gadījumam izrādījies par zemu.”

Klūdžiņas saimnieki vēlreiz lūdz atvainot par neērtībām. G.Stucers vēl piebilst, ka bērnu mielasta rīkošana bieži vien ir problemātiska, jo nelaimes brīdī valda negatīvas emocijas.

Daina Tāfelberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kad bērniem drīkstētu dot mobilos telefonus un planšetdatorus?

Sintija Paipala, skolniece: – No kādiem desmit gadiem. Māsa ir mazi bērni, un man nepatīk, kā tas viņus ietekmē. Viņi sēž telefonā, skatās YouTube, spēlē muļķīgas spēlītes. Kolīdz telefonu neiedod, tā sākās kašķis.

Baiba Ivanovska, interjera dizainere: – Varbūt no 1. klases? Man ir trīs bērni, mazākajam zem diviem gadiem, viņam nedodam nevienu gadzētu. Ja tos nedod, viņš arī nejut, ka to vajag. Darbojoties pie ekrāna, bērni nespēj tikt galā ar emocijām, ieiet kā transā. Manam dēlam, kurš iet 6. klasē, telefonā ir viena spēle. Viņš pats lūdz, lai uzlietu ierobežojumu, jo saprot, ka nespēj sevi kontrolēt.

Sindija Širmele-Širmane, pārdevēja: – Viedierīces savējiem labāk dodu no 15 gadu vecuma. Pieļauju, ka tehnoloģijas izmanto mācībām, bet labāk lai lasa grāmatas un iet svaigā gaisā. Mazākajam ļauju darboties tikai savā klātbūtnē, viņam ir desmit gadu. Vecākajam dēlam ir 17, tomēr skatos, ko viņš dara. Sākumā nav apmierināts, bet ar laiku atrod, ko darīt, rodas arī laiks parunāt ar brāli un mammu.

Agita Gulbe, ārste: – No pusaudžu vecuma. Mazajiem labāk mācīties lasīt. Bet, ja viņi sāk bakstīties ekrānā, tās smadzenītes tik labi neattīstās. Zūd citas intereses, viņi neredz citus bērnus pagalmā. Neurologi man stāstījuši, ka Latvijā visjaunākajam bērnam, kurš jau atkarīgs no telefona, ir tikai astoņi mēneši – viņam telefonu nevarēja atņemt, skandāls tika sacelts pa visu ambulatoro praksi.

Raisa Rožleja, pensionāre: – Neuzskatu, ka maziņam tādas lietas vajadzīgas. Man mājās ir maza peciņa – pieci mēneši. Viņai vēl nedod, bet apkārt mamma un pārējie lieto. Šīs ierīces izraisa atkarību, bērnus nekas cits vairs neinteresē. Un tas skar ne tikai bērnus – aizbraucu pie draudzenes, kurai 60 gadu, bet viņa arī kā jukusi ņemas.

Ojārs Mežaraups, šoferis: – No 12 gadiem. Tad jau darbojas prāts, var ātrāk apgūt valodas un tehnoloģijas. Agrāk bērns tikai spēlē muļķīgas spēlītes. Bet tas atkarīgs no vecākiem, ko viņi grib, lai bērns iemācās.

Maija Jankovska, Lāsmas Reimanes foto

Pedagogi gatavojas protestēt

Panākt, ka tiek izpildīts algu palielināšanas grafiks – tāds ir nolūks protesta akcijām, kurām gatavojas skolotāji.

VĀKS PARAKSTUS

Martā Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) organizētā darba grupā panākta vienošanās: no nākamā gada septembra līdz 2020. gada septembrim visu jomu pedagogiem zemākās mēnešalgas likmi pakāpeniski palielināt no 710 līdz 900 eiro, nemainot slodzi un citus kritērijus, kas ietekmē samaksu. Diemžēl Ministru prezidents Māris Kučinskis to apturējis, un skolotāji ar to nav mierā.

Oktobrī Kuldīgas starpnovadu aroorganizācijas sanāksmē izglītības iestāžu arodbiedrību

Pedagogu zemākās mēnešalgas likmes paaugstināšanas grafiks, ko izstrādājusi IZM darba grupa, bet Ministru prezidents nav apstiprinājis:

1.09.2018. – 710 eiro,
1.09.2019. – 750,
1.09.2020. – 790,
1.09.2021. – 830,
1.09.2022. – 900.

vadītāji nolēmuši iesaistīties Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) aktivitātēs, lai algu palielināšanas grafiks tiktu ievērots. Kā norāda organizācijas priekšsēde Aiga Šēnberga, streiks plānotajās protesta akcijās nav iekļauts – drīzāk runa var būt par vēstuli Ministru prezidentam un parakstu vākšanu.

IZVIRZA BALVAI

Sanāksmē arī izvērtēts iepriekšējā mācību gadā paveiktais, vienbalsīgi vienojoties, ka izdarīts daudz. To apstiprina LIZDA augstais novērtējums, pirmo reizi pārstāvi no Kuldīgas organizācijas izvirzot Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības balvai par gada labākās nosaukumu. Tā ir Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas arodbiedrība, kas vislabāk atbilstot vērtēšanas kritērijiem, turklāt 70% darbinieku ir arodbiedrības biedri.

Ar LIZDA atzinības rakstu godināti ilggadējie arodbiedrību vadītāji Nina Vītola (Vilgāles pamatskola), Valija Sprude (Kuldīgas 2. vsk.), Skaidrīte Nagliņa (Alsungas vsk.) un Baiba Everssa (Skrundas vsk.). Sveikti arī jaunie priekšsēdētāji Mudīte Kobeļeva (Turlavas pamatskola) un Renārs Sakne (Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums).

Maija Jankovska

Aiztur maluzvejniekus

Valsts policijas (VP) un Valsts vides dienesta darbinieki reidā pie Ventas pagājušonedēļ atklājuši maluzvejniecību, vairākus cilvēkus aizturot.

Kā informē VP Kurzemes reģiona sabiedrisko attiecību speciāliste Signe Šteinberga, 2. novembrī ap vieniem naktī Ventas rumbā atrasts murds, kurā bija 343 nēģi. Tie konfiscēti, aprēķināts 8256 eiro kaitējums dabai. Izdevies arī aizturēt trīs personas, kas, iespējams, šo maluzvejniecību organizējušas. Kā drošības līdzeklis noteikts apcietinājums, sāks kriminālprocesu. Profilaktiskajā reidā piedalījās VP licencēšanas un atļauju sistēmas

biroja darbinieki kopā ar Kuldīgas iecirkņa kriminālpolicistiem un vides inspektoriem.

Nelikumīgu zvejniecību policija atklājusi arī citās ūdenstilpēs, kur nozvejoti nēģi, laši, zandarti, meža vimbas un līdaka. Gadījumā, kad aizturēts viens cilvēks, sāks kriminālprocesu pēc Krimināllikuma 110. panta 2. daļas par zivju vai ūdensdzīvnieku ķeršanu vai citādu iegūšanu bez atļaujas, aizliegtā laikā vai aizliegtās vietās, vai ar aizliegtiem rīkiem vai paņēmieniem (patvaļīga iegūšana), ja radīts būtisks kaitējums. Par šādu noziegumu soda ar brīvības atņemšanu līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu dar-

bu, vai ar naudas sodu.

Savukārt gadījumos, kad aizturēti vairāki cilvēki, sāks kriminālprocesu pēc Krimināllikuma 110. panta 21. daļas – par zivju vai ūdensdzīvnieku ķeršanu vai citādu iegūšanu bez attiecīgas atļaujas, aizliegtā laikā vai aizliegtās vietās, vai ar aizliegtiem rīkiem vai paņēmieniem, ja radīts būtisks kaitējums un ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējās vienošanās. Par to paredzēta brīvības atņemšana līdz trim gadiem vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbs, vai naudas sods.

Profilaktiskie reidi turpināsies visu lieguma laiku.

Daina Tāfelberga

Bīstamā tvana gāze

„Katru gadu tvana dēļ Latvijā bojā iet vairāk nekā 100 cilvēku. Absolūtais vairums – ugunsgrēkā, jo tieši tvans padara bezpalīdzīgus,” saka toksikologs Roberts Stašinskis un, sākoties apkures sezonai, iesaka iegādāties īpašus tvana gāzes detektorus.

Ārsti skaidro: „Degot rodas pelni un ogļskābā gāze. Nepilnīgas sadegšanas dēļ var parādīties tvans jeb oglekļa monoksīds. Tas var būt ļoti bīstams, ja cilvēks atrodas slēgtā telpā. Ja kaut ko kurinām laukā, tad no tvana nav jābaidās, jo tas nesakrājas lielā koncentrācijā. Bet telpās ir citādi.

Oglekļa monoksīds cilvēka organismā ļoti labi saistās ar asins sūnām un aizņem tajās to vietu, kas būtu jāaizņem skābeklim. Asins sūnas nogādā skābekli visos orgānos, no sūnām paņem šlakvielas un izvada ārā. Ja sūnai pieķeras tvans, tas tik ātri no tās neatlaižas. Līdz ar to vielu apmaiņa ir traucēta, orgāni netiek apgādāti ar skābekli, un šlakvielas

• Par saindēšanos ar tvanu var liecināt: reibonis, slikta dūša, apziņas traucējumi, roku un kāju tirpšana, diskomforts vēderā. Bet šiem simptomiem jābūt saistībā ar degšanu.

• Tvana gāzes detektoriem būtu jābūt katrā mājā, kurā ir atvērta liesma un autonomā apkure. Tie nopērkami saimniecības preču veikalos.

netiek izvadītas. Pirmās, kas cieš no skābekļa bada, ir smadzenes un sirds.

Līdz ar to var parādīties reibonis, slikta dūša, apziņas traucējumi, var būt tirpšana rokās un kājās, kuņģa un zarnu trakta traucējumi u.c. Nav specifisku simptomu, kas norādītu uz saindēšanos ar tvana gāzi, taču tiem vienmēr jābūt kombinācijā ar kādu degšanu. Tvans var rasties arī no automašīnu izplūdes gāzēm, sevišķi slēgtā telpā.”

Nesen Kuldīgas novadā bija gadījums, kad divi cilvēki centušies iekurināt krāsni, kura stipri dūmoja, īsti iekurināt neizdevās, un viņi aizgāja gulēt piedūmotā telpā. No rīta abiem bija tik slikti, ka nācās saukt ātro palīdzību. „Tas ir klasisks gadījums. Tvans var

rasties, ja aizvirtnis aiztaisīts par agru – paliek ogle, tās gruzd, un izdalās tvans. Vai arī neizdodas plīti kārtīgi aizdedzināt, un kurināmais atkal gruzd. Diemžēl tvans var būt tik lielā koncentrācijā, ka cilvēks var aiziet bojā. Tāpēc katrā mājā, kurā ir autonomā apsilde ar cieto kurināmo vai gāzi, jābūt tvana detektoriem. Tie nopērkami lielajos saimniecības preču veikalos.

Ja telpā ieplūst vienkārši dūmi, tie vairāk kairina elpceļus. Tie var saasināt hroniskas plaušu slimības. Ja dūmi tiek ieelpoti bieži, tie, protams, plaušās nosēžas un rada jau ķīmisku bojājumu un nopietnus veselības traucējumus. Bet, ja cilvēks dūmos atrodas īsu laiku, nekādu paliekošu seku nav.

Iveta Grīniņa

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Kautiņi un ģimenes nesaskaņas

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas vecākais inspektors Dzintars Pakalns.

30. oktobris. 1905. gada ielas stāvvietā patruļa konstatē trīs automašīnas bez laika norādes. Anonīms zvanītājs sūdzas par Basu ceļa sliktu stāvokli. Pirms sešiem vakarā autoostā guļ vīrietis, atvedam izguldināt iecirknī.

31. oktobris. Slimnīcas uzņemšanas nodaļā kāds izturas skaļi un agresīvi. Nogādājam dzīvesvietā, bet par viņa uzvedību sabiedriskā vietā sāksim administratīvo lietvedību. Privatpersona lūdz nogādāt mazmeitu, kura atrodas autoostā, uz tikšanos ar bāriņtiesu. Kāda Liepājas ielas veikala apsargs ziņo, ka telpās ir piedzēries vīrietis. Mucenieku ielā ar krāsu noķēpāts mājas koridors, vainīgi esot Helovīna staigātāji, zvanītājs gatavs rakstīt iesniegumu. Arī Dzintaru ielā saistībā ar Helovīnu vakarā nosmērētas durvis. Vainīgais esot zināms, tiek uzrakstīts iesniegums, sāka administratīvā lietvedība.

1. novembris. Liepājas ielā automašīna traucē gājējiem, bet, kad ierodamies, tā jau aizbraukusi.

2. novembris. Mums zvana, ka 8.00 Deksnē pie skolas klaiņo nepieskatīti suņi. Ziņojam dzīvnieku ķērājam. Liepājas ielā auto bez laika norādes. Pirms pieciem zvana, ka Pureņu ielā divi zēni ar akmeņiem met pa logiem. Pārmeklējam tuvāko apkārtni, zēnus neatrodam, arī izsistu logu nav.

3. novembris. Tūlīt pēc pusnakts sūdzība: Pureņu ielā no dzīvokļa skan skaļa mūzika. Tur mums pazīstams melomāns bieži

klausās skaļu mūziku. Divos dienā zvana, ka Akmens ielā tiekot dedzinātas riepas. Tur atrodas serviss, kurā ir sertificēta iekārta eļļas dedzināšanai. Privatpersona ziņo, ka Estrādes parkā kāds viņam iesitis pa seju un atņēmis cepuri. Vainīgo atrodam un aizvedam uz Valsts policiju (VP). Pēc septiņiem Jelgavas ielā novietotās mašīnas traucē citām. Jauniešu mājā notiek pasākums, un tādās reizēs auto tiešām tiek novietoti abās ielas pusēs, apgrūtinot kustību. Ierosināsim par to spriest transporta komisijā.

4. novembris. 6.00 mums ziņo, ka pie Klondaikas sapulcējies liels bars cilvēku – briesot kautiņš. Ziņojam VP. Vakārā kādā Piltenes ielas pagalmā tiek laužti norobežošie stabiņi. Kad piebraucam, VP jau ieradies un vainīgos aizturējusi. Braucam reidos uz Vārmī un Rendu, pārkāpumus nekonstatējam. Pirms pusnakts kautiņš pie Stendera. Tā kā esam reidā, ziņojam VP. Mediķi zvana, ka pie Stendera vajadzīga palīdzība. Patruļas nav pilsētā, vēlreiz ziņojam VP.

5. novembris. Pie Rumbas ielas 4. un 6. nama esot neīrīta ietve. Apskatām: lapas ir, bet nekā briesmīga – lapkritis taču. Skrundas ielā pie kāda nama vīrietis reibumā, ievietojam izolatorā. Skrundas ielā dzīvoklī ģimenes nesaskaņas, Braucam kopā ar VP, ar strīdniekiem aprunājamies, un viens no viņiem dodas prom.

Kārtības traucētāji

Stāsta Skrundas pašvaldības policijas inspektors Ģirts Miksons.

30. oktobris. Sūdzība par atkritumu izmešanu Dzeldas centrā. Sākam administratīvo lietvedību. Skrundā Oskara Kalpaka ielas daudzdzīvokļu mājas kāpnutelpā sēž vīrietis stiprā reibumā. Turpat sētā sievietē tādā pašā pozā sēž uz lieveņa, nespēdama piecelties. Sāka administratīvā lietvedība.

31. oktobris. Mums ziņo par laivu, kas pieskalota upes krastā Skrundas pagastā. Ja kādam tā aizpeldējusi, lūdzam pieteikties.

1. novembris. Skrundā, Saldus ielā, nesakopts īpašums, nav savāktas lapas. Apskatām vairākus īpašumus, par kuriem nav noslēgts līgums ar atkritumu apsaimniekotājiem, kā paredz

saistošie noteikumi. Sāktas vairākas lietvedības.

2. novembris. Sūdzība, ka Skrundā, veikalā Elvi, sieviete ar savu uzvedību traucē darbu. Ir informācija par iespējamu maluzvejniecību Ventā pie Saldus un Skrundas robežas. Kopā ar Saldus pašvaldības policiju un Valsts vides dienesta inspektoriem tā pārbaudīta, upes krasts apskatīts. Liepājas ielā automašīna atstāta uz ietves. Situāciju novēršam.

3. novembris. Mutiski brīdinām kādu Skrundas iedzīvotāju par sabiedriskās kārtības traucēšanu.

Uzklausīja Iveta Grīniņa

NUMURA CITĀTS

„Bērnodārzniekiem, kuri lūkojas viedtālrunī, ir tā saucamie neiroloģiskie traucējumi: viņi mirkšķina aciņas, šķobās, raustās vai klepo. Tas ir uz nervu pamata, un pie tā vainīgs tālrunis,” saka bērnu ārste Linda Pūpola.

Zelta bize brauc uz Vārmi

Kuldīgas amatierteātru skatē gan tradicionālo balvu par labāko izrādi jeb *Zelta bizi*, gan *Zelta matus* par režiju un pirmā un otrā plāna aktrišu spēli saņēmis Vārmes kolektīvs *Es un tu* un režisore Lida Čevere par izrādi *Tie paši oši*.

PIEŠKIRTĀS BALVAS

Zelta bīze izrādei *Tie paši oši* (Vārmes amatierteātris *Es un tu*).

Zelta mats par labāko režiju Līdai Čeverei (Vārme).

Zelta mats 1. plāna aktrisei Ilzei Lagzdiņai (Vārme).

Zelta mats 2. plāna aktrisei Agnesei Mežiņai (Vārme).

Zelta mats 1. plāna aktierim Mārtiņam Kraskuram (Kuldīgas amatierteātris).

Zelta mats 2. plāna aktierim Jānim Mežarājam (Snēpeles amatierteātris).

Zelta mats par horeogrāfiju izrādes *Pēdējā barjera* horeogrāfu grupai (Inita Saleniece-Purmale, Ruslans Kurlovičs, Valdis Devjatņikovs jauniešu teātrī *Focus*).

Vārmes amatierteātra aktrises Ilze Lagzdiņa (izrādē Elvira) un Agnese Mežiņa (Valija). Agnesei šis nebija pirmais *Zelta mats*, bet Ilzei gan. Režisore Lida Čevere slavē: Ilze ar pirmo nopietno lomu ieguvusi žūrijas atzinību.

Šogad piedalījās septiņi kolektīvi, Kuldīgā un Snēpelē rādot tikai un vienīgi pēc latviešu autoru darbiem tapušas izrādes. Žūrija, kurā darbojās Eduarda Smiļģa teātra muzeja vadītājs, profesors Jānis Siliņš un Ventspils novada pašvaldības kultūras nodaļas vadītāja Zane Pamše, bija barga un pat paskopa: visi *Zelta mati* netika izdalīti, un režisori saņēma krietnu devu kritikas. Savukārt publikas atsaucība un aplausi bija kā balzams amatieru dvēselei.

Vārmes režisore L.Čevere priecājas par panākumiem, īpaši tādēļ, ka teātrim šī ir 10. sezona: „Līdz šim mums vienmēr tika *mati*, tagad ieguvām arī *bizi*.”

Par repertuāra izvēli viņa teic, ka latviešu lugas vienmēr iestudē labprāt, bet kolektīva *Es un tu* vēsturē tādi klasiķi kā Rūdolfs Blaumanis un Ādolfs Alunāns neesot uzvesti. Tradicionāli vienu sezonu teātris izvēlas viegla rakstura lugu, otru sezonu – nopietnāku: „Evitas Sniedzes *Tie paši oši* ir traģikomēdija – gan pasmieties var, gan skatītājam un aktierim likt padomāt.” Ar izrādi braukšot arī viesizrādēs, bet tagad kolektīvs gatavojas 2. decembrim, kad tiks svinēta 10. dzimšanas diena. Savukārt februāra otrajā pusē jādodas uz Kurzemes skati Ventspilī.

Kuldīgas amatierteātra aktieris Mārtiņš Kraskurs par Jura lomu izrādē *Zilā* saņēma žūrijas atzinību. Attēlā viņš saspēlē ar Inesi Afanasjevu (Linda).

SKATĒ PIEDALĪJĀS:

Laidu amatierteātris ar Baibas Jukņēvičas lugu *Pilsētnieki* (režisore Raimonda Vilmane);
Snēpeles amatierteātris ar Leldes Stumbres lugu *Plūvurītis ar punktiņiem* (R.Vilmane, III pakāpe);
Vārmes amatierteātris *Es un tu* ar Evitas Sniedzes lugu *Tie paši oši* (Lida Čevere, augstākā pakāpe);
Kurmāles amatierteātris ar Leldes Stumbres lugu *Tā, ka var redzēt ceļu* (Gunta Krauze);
Kuldīgas amatierteātris ar izrādi *Zilā* pēc Gunāra Priedes lugas motīviem (Dace Priede, II pakāpe);
Kuldīgas jauniešu teātris Focus ar izrādi *Pēdējā barjera* pēc Andreja Dripes stāsta motīviem (Daiga Pirtiece, II pakāpe);
Kuldīgas ģimeņu teātris ar izrādi *Zilie spārni. Acis. Zvaigznes. Acis* pēc Ārijas Elksnes un Pēteru Pēterona darbiem (Gunta Krauze, III pakāpe).

Inguna Spuleniece
Aivara Vētrāja foto

Māca rīkoties dabai labvēlīgi

Kādus paradumus ieviest, lai mēs būtu saudzīgāki pret dabu, – to pagājušonedēļ globālajā Rīcības dienā līdzīgi kā daudzas ekoskolas izzināja Ēdoles pamatskolas audzēkņi.

Skolotāja Ilze Bloka stāsta, ka akcijā, ko rosinājis Starptautiskais Vides izglītības fonds, ekoskolas iesaistās ik gadu. Ēdolnieki šogad

pievērsušies četrām problēmām: klimata pārmaiņām, dabas vērtību izzušanai, atkritumu daudzuma pieaugumam un izšķērdīgam patēriņam. Katrā klasē iekārta vieta makulatūras vākšanai, skolas virtuālajā ziņojumu dēlī ikviens varēja dalīties domās par, viņaprāt, svarīgiem ekoloģiskiem jautājumiem, tika kopta skolas ap-

kārte, audzēkņi piedalījās spēlēs, darbnīcās, viktorīnās utt.

Dienā, kuras tēma bija *Taupi, šķiro, pārstrādā*, skolēniem atgādināts, kā taupīt enerģiju un šķirot atkritumus, katrs varēja no veca T-krekla izgatavot sev jaunu. Vēl pa dienai tika veltītas mežam, pārtikai un ekopadomes darbam.

Jolanta Hercenberga

Pie apģērba sarkanbaltsarkano lentīti

Lāčplēša dienu gaidot, Aizsardzības ministrija (AM) atkal aicina ikvienu nēsāt pie apģērba sarkanbaltsarkano lentīti.

AM un Latvijas Kara muzejs šogad sāk akciju *Uzdāvini lentīti*, ikviens aicināts salocīt sarkanbaltsarkano lentīti sev, saviem tuviniekiem, kā arī kādam uzdāvināt. Akcijas dalībnieki aicināti iemūžināt lentīšu locīšanu un dāvināšanu fotogrāfijās vai video,

lai dalītos ar tiem sociālajos tīklos ar mirkļbirku #uzdavinilentiti. AM sarūpējusi vairāk nekā 10 kilometrus jeb 71 000 lentīšu, kuras tiks locītas gan Rīgā, gan reģionos. AM atgādina, ka lentītes novembrī nēsājamas ar stūriem uz augšu, veidojot stilizētu burtu “V”, kas simbolizē uzvaru, jo 1919. gada 11. novembrī tiek atzīmēta izšķirošā uzvara pār Bermona karaspēku.

5.30	<i>Province.*</i>	1	5.00	<i>Pie stūres.</i>	7	5.00	<i>Melnais saraksts 3.</i>	3	6.00	<i>Ziņu Top 5.*</i>	24 RĪGA	5.00	TV6 nakts mūzika.	6
6.02	<i>Personība.*</i>		5.30	<i>1000 jūdzes Persijā.</i>		5.30	<i>Seriāls.</i>		6.30	<i>Preses klubs.*</i>		8.00	<i>Gāzi grīdā! 23.</i>	
7.00	<i>Mazā Maruko.</i>		6.03	<i>Mia un es 2.</i>		5.55	<i>Bibliotekāri 2.</i>		8.00	<i>Nākotnes medicīna.*</i>		9.05	<i>Izkaidējošs raidījums.</i>	
	Animācijas seriāls.			Animācijas seriāls.		7.00	<i>ASV seriāls.</i>		8.30	<i>Pieci novadi Latvijā.</i>		13.10	<i>Nāvējošais loms 4.</i>	
7.30	<i>Mia un es.</i>		6.30	<i>Kas te? Es te!*</i>		7.00	<i>Sūklis Bobs</i>		9.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		15.40	<i>Realitātes šovs.</i>	
8.00	<i>Martins Labrītīšs.</i>		7.00	<i>Džungļu grāmata safari.</i>		7.30	<i>Kvadrātbiksis 9.</i>		10.00	<i>Latvija šodien.</i>		16.15	<i>ASV un Lielbritānijas sprauga sižeta fantastikas filma.</i>	
	Animācijas seriāls.			Animācijas seriāls.		8.00	<i>Dusmīgie bebrī.</i>		10.30	<i>Raidījums par Latvijas uzņēmumu aktualitātēm.</i>		16.50	<i>lespējams tikai pasaulē. Humora raidījums.</i>	
8.25	<i>Kas te? Es te!</i>		7.30	<i>Province.*</i>		8.00	<i>Animācijas seriāls.</i>		11.00	<i>Dzīvesstils.</i>		17.05	<i>Laiks mājai.</i>	
8.55	<i>Lāčplēša dienai veltīts dievkalpojums.</i>		8.00	<i>Berberiem pa pēdām. Maroka.*</i>		9.00	<i>Varoņi maskās.</i>		11.30	<i>Mazāk ir vairāk.*</i>		17.50	<i>Zebra.</i>	
	Pārraide no Doma baznīcas.		8.30	<i>Automoto raidījums nr. 2.</i>		9.30	<i>Animācijas seriāls.</i>		12.00	<i>Ko, notiek? Rīgā.</i>		18.05	<i>Simpsoni 25.</i>	
10.00	<i>Ķepa uz sirds.</i>		9.00	<i>Veiksmīgs uzņēmējs Latvijā.</i>		9.30	<i>Sliktie roboti.</i>		12.30	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		18.05	<i>Simpsoni 25.</i>	
10.35	<i>Oskara laboratorija.</i>		9.30	<i>Saras mūzika.</i>		10.00	<i>Izjokošanas šovs.</i>		13.00	<i>Rampas ugunis.*</i>		20.00	<i>Naša Russia.</i>	
11.05	<i>Zelta zirgs.</i>		9.45	<i>V.I.P. – Veiksme.</i>		10.30	<i>Pasaules smieklīgāko videokuriozu Top 10.</i>		14.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		21.00	<i>Humora raidījums.</i>	
	Latvijas animācijas filma.		10.30	<i>Intuīcija. Prāts.*</i>		11.00	<i>Sveika, Rīga!</i>		15.00	<i>Rīgas stila pavēlnieks 7.*</i>		21.00	<i>Simpsoni 25.</i>	
12.35	<i>Meža sargi.</i>		11.00	<i>Adreses.*</i>		10.35	<i>Autoziņas.</i>		16.00	<i>Vēlais ar Streipu.</i>		21.30	<i>Animācijas seriāls.</i>	
12.55	<i>Nacionālo bruņoto spēku un Iekšlietu ministrijas vienību militārā parādē laukumā pie Brīvības pieminekļa.</i>		11.45	<i>Sporta studija.*</i>		11.05	<i>Bibliotekāri 2.</i>		16.30	<i>Nedēļas atskats.</i>		22.00	<i>Pasaules bīstamākie šoferi.</i>	
13.30	<i>Es mīlu ēdienu!*</i>		12.45	<i>Personība.*</i>		12.05	<i>ASV seriāls.</i>		17.00	<i>Globuss.*</i>		23.55	<i>Autoziņas.</i>	
14.05	<i>Adreses.*</i>		13.45	<i>Personība.*</i>		12.05	<i>Amerikāņu nindzjas 2.</i>		18.00	<i>Dzīvīte.</i>		23.55	<i>Kā izbēgt no soda par slepkavību 2.</i>	
14.35	<i>700 pasaules brīnumi.</i>		16.00	<i>Kūku čempions 6: meistarklase.</i>		13.05	<i>ASV šovs.</i>		18.30	<i>Latvijas leģendas.</i>		1.45	<i>ASV seriāls.</i>	
	Ziemeļindija.*		16.00	<i>Kolekcija. Lielbritānijas seriāls.</i>		13.35	<i>Pasaules smieklīgāko videokuriozu Top 10.</i>		19.00	<i>Latvija šodien.</i>		1.45	<i>Burbulvannas laika mašina.</i>	
15.05	<i>Gudrs, vēl gudrāks.*</i>		17.00	<i>Latvijas gredzens.</i>		13.35	<i>X faktors.</i>		19.35	<i>Raidījums par Latvijas uzņēmumu aktualitātēm.</i>		1.45	<i>ASV komiska piedzīvojumu filma.</i>	
16.30	<i>Visu laiku snieg.</i>		17.00	<i>Latgale.*</i>		16.50	<i>Latvijas muzikāls šovs.</i>		20.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		5.00	<i>TV6 nakts mūzika.</i>	
	Melānijas hronika.		18.25	<i>Latvija man.</i>		19.00	<i>Mis Slepenā aģente.</i>		20.30	<i>Rampas ugunis.*</i>		5.00	<i>Rozamunde Pilčere.</i>	
17.30	<i>Ielas garumā.</i>		19.00	<i>Dokumentāla filma.</i>		19.35	<i>ASV komēdija.</i>		21.00	<i>Globuss.*</i>		6.30	<i>Vējš pār jūru.</i>	
18.00	<i>Lāčplēša dienas ziņu speciālizlaidums.</i>		19.00	<i>Kamufļāža.</i>		21.30	<i>TV3 ziņas.</i>		21.30	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		6.30	<i>Vācijas melodrama.</i>	
19.35	<i>Latvijas sirdsdziesma.</i>		20.05	<i>Nemiera gars</i>		0.10	<i>Jautrās pleznas 2.</i>		22.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		8.15	<i>Vecpuisis 14.</i>	
20.30	<i>Panorāma.</i>		20.05	<i>5. Dokumentāla daudzsēriju filma.</i>		1.55	<i>Austrālijas animācijas filma.</i>		23.00	<i>Preses klubs.*</i>		8.30	<i>ASV realitātes šovs.</i>	
20.53	<i>Sporta ziņas.</i>		21.00	<i>„Pacific Rim“: uzbrukums Zemei.</i>		4.00	<i>„Pacifim“: uzbrukums Zemei.</i>		23.30	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		9.00	<i>Atklāj Latgolu ar Kristapu Rasimu.</i>	
20.59	<i>Laika ziņas.</i>		21.30	<i>ASV sprauga sižeta fantastikas filma.</i>		4.00	<i>ASV sprauga sižeta fantastikas filma.</i>		24.00	<i>Preses klubs.*</i>		9.30	<i>Attīstības kods 3.</i>	
21.03	<i>Latvijas Lož izlozes.</i>		23.20	<i>Haidparks pie Hudzonas.</i>		4.00	<i>„Pacifim“: uzbrukums Zemei.</i>		24.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		9.00	<i>LNT brokastis 8.</i>	
21.15	<i>Lāčplēša dienas ziņu speciālizlaidums.</i>		1.05	<i>Lielbritānijas animācijas seriāls.</i>		4.00	<i>ASV sprauga sižeta fantastikas filma.</i>		24.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		10.00	<i>Laimīgs un vesels 9.</i>	
21.45	<i>Melānijas hronika.</i>		2.05	<i>Alekss Igo. Pazudušais.</i>		4.00	<i>ASV sprauga sižeta fantastikas filma.</i>		24.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		10.30	<i>„Dzīvīte” brīvdienās.</i>	
24.00	<i>Latvijas drāma.</i>		2.20	<i>Francijas krimināldrāma.</i>		4.00	<i>ASV sprauga sižeta fantastikas filma.</i>		24.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		11.05	<i>Mani virtuves noslēpumi 6.</i>	
	<i>Tiltiem pāri.*</i>		2.20	<i>Latvijas jaunatklāšanas raidījums Te!*</i>		4.00	<i>ASV sprauga sižeta fantastikas filma.</i>		24.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		12.25	<i>Mani virtuves noslēpumi 6.</i>	
1.50	<i>„Grand Prix” Rīga 2017.</i>		2.05	<i>Latvijas jaunatklāšanas raidījums Te!*</i>		4.00	<i>ASV sprauga sižeta fantastikas filma.</i>		24.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		13.35	<i>Mani virtuves noslēpumi 6.</i>	
	Mīlas afēra.		2.20	<i>Latvijas jaunatklāšanas raidījums Te!*</i>		4.00	<i>ASV sprauga sižeta fantastikas filma.</i>		24.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		14.50	<i>Mani virtuves noslēpumi 6.</i>	
3.35	<i>Lielbritānijas un Francijas komēdija.</i>		4.00	<i>Latvijas jaunatklāšanas raidījums Te!*</i>		4.00	<i>ASV sprauga sižeta fantastikas filma.</i>		24.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		15.50	<i>Mani virtuves noslēpumi 6.</i>	
	Edgara Liepiņa		4.00	<i>Latvijas jaunatklāšanas raidījums Te!*</i>		4.00	<i>ASV sprauga sižeta fantastikas filma.</i>		24.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		17.50	<i>Esmu dzīvs 2.</i>	
	85 gadu jubilejas koncerts		4.30	<i>Latvijas jaunatklāšanas raidījums Te!*</i>		4.30	<i>ASV sprauga sižeta fantastikas filma.</i>		24.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		17.50	<i>Dokumentāls seriāls.</i>	
	<i>Paldies, kolosāli!*</i>		4.59	<i>Latvijas jaunatklāšanas raidījums Te!*</i>		4.30	<i>ASV sprauga sižeta fantastikas filma.</i>		24.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		18.00	<i>Villa pie ezera.</i>	
5.20	<i>Nacionālie dārgumi.*</i>		4.59	<i>Latvijas jaunatklāšanas raidījums Te!*</i>		4.30	<i>ASV sprauga sižeta fantastikas filma.</i>		24.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		18.00	<i>Vācijas seriāls.</i>	
						4.30	<i>ASV sprauga sižeta fantastikas filma.</i>		24.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		18.00	<i>LNT brokastis 8.</i>	
						4.30	<i>ASV sprauga sižeta fantastikas filma.</i>		24.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		4.45	<i>Karamba! Humora raidījums.</i>	

SVĒTDIENA, 12. NOVEMBRIS

6.02	<i>Personība.*</i>	1	5.30	<i>Adreses.*</i>	7	5.00	<i>Svešais starp savējiem 4.</i>	3	6.00	<i>Pieci novadi Latvijā.*</i>	24 RĪGA	5.00	TV6 nakts mūzika.	6
7.00	<i>Mazā Maruko.</i>		6.03	<i>Mia un es 2.</i>		6.00	<i>Seriāls.</i>		6.30	<i>Preses klubs.*</i>		7.35	<i>Stulbie stulbeņi 14.</i>	
7.30	<i>Mia un es.</i>		6.30	Animācijas ser.		6.00	<i>Amerikāņu nindzjas 2.</i>		8.00	<i>Nodokļu labirinti.*</i>		8.30	<i>Laiks mājai.</i>	
8.00	<i>Martins Labrītīšs.</i>		7.00	<i>Kas te? Es te!*</i>		6.55	<i>ASV šovs.</i>		8.30	<i>Nedēļa novados.</i>		9.00	<i>Zebra.</i>	
	Animācijas seriāls.			Animācijas seriāls.		7.25	<i>Sūklis Bobs</i>		9.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		9.15	<i>Autoziņas.</i>	
8.30	<i>Pērtiķēns un Snuķītis.</i>		7.30	<i>Džungļu grāmata safari.</i>		7.55	<i>Kvadrātbiksis 9.</i>		10.00	<i>Latvija šodien.</i>		9.50	<i>Viiknadzis.</i>	
	Animācijas seriāls.			Animācijas seriāls.		8.30	<i>Animācijas seriāls.</i>		10.30	<i>Latvji, brauciet jūrīnā!*</i>		12.20	<i>ASV un Lielbritānijas sprauga sižeta fantastikas filma.</i>	
8.45	<i>Pirāte un Kapteinīno.</i>		8.00	<i>Vides fakti.*</i>		8.30	<i>Dusmīgie bebrī.</i>		11.00	<i>Latvijas kultūras vēstnieki.*</i>		12.55	<i>Pasaules bīstamākie šoferi.</i>	
	Animācijas seriāls.		8.30	<i>Es – savai zemītei.*</i>		7.25	<i>Animācijas seriāls.</i>		11.30	<i>Rīgas stila pavēlnieks 7.*</i>		14.55	<i>Viesuļvētru mednieki.</i>	
9.00	<i>Kas te? Es te!</i>		8.30	<i>Acuļiecinieks.*</i>		7.55	<i>Animācijas seriāls.</i>		12.00	<i>Tete-a-Tete ar Rīgu.*</i>		15.55	<i>ASV dokumentāls seriāls.</i>	
9.30	<i>Reaktīvie draugi.</i>		9.00	<i>Skats rītdienā.</i>		8.30	<i>Džungļu krustojums 2.</i>		13.00	<i>Rampas ugunis.*</i>		17.05	<i>Vienatnē 2.</i>	
	Animācijas seriāls.		9.30	<i>Izglītība un karjera.</i>		8.50	<i>Animācijas seriāls.</i>		14.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		14.55	<i>ASV realitātes šovs.</i>	
10.00	<i>Zorro hronikas.</i>		10.00	<i>Nedēļas apskats.</i>		9.25	<i>Animācijas seriāls.</i>		14.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		15.55	<i>Ekstrēmie tālbraucēji 7.</i>	
10.30	<i>Dabas divaiņi.</i>		10.30	<i>Zelta zirgs.</i>		10.00	<i>Puika pret kaķi.</i>		14.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		17.05	<i>ASV realitātes šovs.</i>	
	Dokumentāls seriāls.			Animācijas filma.		11.05	<i>Animācijas seriāls.</i>		15.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		18.00	<i>Gāzi grīdā! 23.</i>	
11.00	<i>Sirmas. Kulda ēdieni 6.*</i>		12.00	<i>Mājas, kur atgriezties.</i>		8.30	<i>Animācijas seriāls.</i>		15.30	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		17.05	<i>Simpsoni 25.</i>	
12.00	<i>Dievkalpojums.</i>		13.45	<i>Austrālijas seriāls.</i>		8.50	<i>Animācijas seriāls.</i>		16.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		18.00	<i>50 veidu, kā nogalināt māmiņu.</i>	
13.00	<i>Saknes debesīs.</i>		14.40	<i>Ekstrēmā ekspedīcija: Dienvidpols.</i>		9.25	<i>Māmiņu klubs.</i>		16.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		18.00	<i>Lielbritānijas realitātes šovs.</i>	
13.25	<i>Daudz laimes, jubilar!</i>		14.40	<i>Dokumentāla filma.</i>		10.00	<i>Gatavo 3.</i>		16.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		20.00	<i>ASV dokumentāls seriāls.</i>	
	Gunārs Jākobsons.		15.40	<i>Deviņdesmitie.*</i>		11.05	<i>Superbingo.</i>		16.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		21.00	<i>Simpsoni 25.</i>	
14.10	<i>Latvijas sirdsdziesma.*</i>		15.40	<i>Sāras mūzika.</i>		11.05	<i>Saimnieks meklē sievu 4.</i>		16.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		21.00	<i>Animācijas seriāls.</i>	
15.10	<i>Ķepa uz sirds.*</i>		15.55	<i>Balss pavēlnieks.*</i>		12.05	<i>Latvijas realitātes šovs.</i>		16.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		22.00	<i>Comedy Club.</i>	
15.40	<i>12 elementāri aināvi.*</i>		17.30	<i>Tās tik ir operas!</i>		12.05	<i>Pasaules smieklīgāko videokuriozu Top 10.</i>		16.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		22.00	<i>Krievijas humora raidījums.</i>	
16.15	<i>Nacionālie dārgumi.</i>		18.25	<i>Vivaldi un Venēcija.</i>		12.35	<i>Animācijas seriāls.</i>		16.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		0.45	<i>F-1. Brazīlijas Grand Prix izcīņa.</i>	
17.00	<i>Grāntčestera 2.</i>		18.25	<i>Dokumentālu filmu cikls.</i>		12.35	<i>Animācijas seriāls.</i>		16.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		0.45	<i>TV6 nakts mūzika.</i>	
18.00	<i>Detektīvsēriāls.</i>		19.15	<i>Nemiera gars 5.</i>		12.35	<i>Animācijas seriāls.</i>		17.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		5.00	<i>Karamba!</i>	
18.00	<i>Dienas ziņas.</i>		19.15	<i>Dokumentāla daudzsēriju filma.</i>		14.30	<i>ASV komēdija.</i>		17.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		5.15	<i>Humora raidījums.</i>	
18.12	<i>Sporta ziņas.</i>		21.00	<i>SOKO Štutgarte 3.</i>		14.30	<i>„Pacifim“: uzbrukums Zemei.</i>		18.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		5.55	<i>Vilfreds.</i>	
18.16	<i>Laika ziņas.</i>		21.00	<i>Seriāls.</i>		17.05	<i>Animācijas seriāls.</i>		18.30	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		6.35	<i>Čikāgas sardzē 2.</i>	
18.20	<i>Province.*</i>		21.00	<i>Izmeklētājs un jūra.</i>		19.00	<i>Animācijas seriāls.</i>		19.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		7.00	<i>Kontakts kopā ar doktoru Čarlzu Stenliju.</i>	
18.50	<i>Ketija Forde. Atpakaļ pie jūras.</i>		22.45	<i>Vācijas un Zviedrijas seriāls.</i>		19.50	<i>Animācijas seriāls.</i>		19.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		8.00	<i>Dzimuši policisti 5.</i>	
	Vācijas melodrama.		23.15	<i>Animācijas seriāls.</i>		20.20	<i>Animācijas seriāls.</i>		20.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		8.30	<i>Jauniņā 4.</i>	
20.30	<i>Panorāma.</i>		0.15	<i>Parīzes melnā piektdiena.</i>		19.00	<i>Animācijas seriāls.</i>		20.30	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		8.30	<i>Bitīte kapos.</i>	
20.43	<i>Sporta ziņas.</i>		1.15	<i>Dokumentāla filma.</i>		19.50	<i>Animācijas seriāls.</i>		20.30	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		9.00	<i>Latvijas komēdijseriāls.</i>	
21.46	<i>Laika ziņas.</i>		2.05	<i>Eiropa koncertos.</i>		20.20	<i>Animācijas seriāls.</i>		20.30	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		10.00	<i>LNT brokastis 8.</i>	
20.50	<i>De facto.</i>		2.50	<i>Sporta studija.*</i>		23.35	<i>Latvijas kultūras vēstnieki.</i>		21.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		10.00	<i>„Dzīvīte” brīvdienās.</i>	
21.25	<i>Rīgas sargi.</i>		3.45	<i>Starptautiskais sporta deju festivāls Baltic Grand Prix 2012.*</i>		1.25	<i>Latvijas kultūras vēstnieki.</i>		21.00	<i>La dolce vita ar Roberto.*</i>		10.30	<i>Atspēriens izaugsmei.</i>	
	Latvijas vēsturiska drāma.		4.00	<i>Acuļiecinieks.*</i>										

5.00	Ceturtdā studija.*	1	5.00	Vēju savaldītāji. Kiklādu salas.	7	5.00	Svešais starp savējiem 4. Serāls.	3	6.00	Pieci novadi Latvijā.	24 RĪGA	5.00	TV6 nakts mūzika.	6
5.30	Ielas garumā.*		5.30	1000 jūdzes Persijā.		5.55	Īstās mājsaimnieces. Beverlihilsa 3.		6.30	Patriotiskā nedēļa.*		7.10	NCIS: Losandželosa 4. ASV seriāls.	
6.02	700 pasaules brīnumi. Azerbaidžāna.*		6.03	1000 jūdzes Persijā. Projekts „Nākotne”.		6.30	ASV realitātes seriāls.		7.00	Dienas personība.*		9.05	Interni. Krievijas seriāls.	
6.30	Rīta panorāma.		7.00	Ceturtdā studija.*		7.30	Mans mazais ponijs: draudzība ir brīnums 4.		7.30	Pieci novadi Latvijā.		10.05	Stulbie stubeni 14.	
8.35	Mīlas viesulis 12. Vācijas seriāls.		7.30	De facto.*		8.05	Province.*		8.00	Ziņu Top 5.*		11.00	lebraucēji 2. ASV seriāls.	
9.35	Pamosties līdzās. Meksikas seriāls.		8.35	Uzvelc tautastērpu!*		8.35	Ekstrēmā ekspedīcija: Dienvidpols. Dok. filma.		8.30	Vēlais ar Streipu.*		12.00	Nāvējošais loms 4. Realitātes šovs.	
10.35	Televeikala skatlogs.		9.10	Ekstrēmā ekspedīcija: Dienvidpols. Dok. filma.		10.10	Lēna, mana mūža mīlestība. Serāls.		9.00	Mosties ar levu!		13.00	Makgaivers. ASV seriāls.	
10.50	Ceturtdā studija.*		11.00	Muhtars atgriežas 2. Ser.		11.55	Latvijas jaunatklāšanas raidījums Te!*		9.30	Dienas personība.		14.05	NCIS: Losandželosa 4. ASV seriāls.	
11.15	Latvijas gredzens. Latgale. Koncertizrāde Rakstiem un skaņai.*		13.00	Veiksmīgs uzņēmējs Latvijā.*		13.30	Automoto raidījums nr. 2.*		10.00	Ziņu Top 5.*		16.00	Interni. Krievijas seriāls.	
12.45	Kultūršoks.*		14.00	Ekstrēmā ekspedīcija: Dienvidpols. Do. filma.		14.00	Ekstrēmā ekspedīcija: Dienvidpols. Do. filma.		10.30	Mosties ar levu!		17.05	Simpsoni 25. Animācijas seriāls.	
13.00	Televeikala skatlogs.		14.50	Krāsainās pasaules. Dokumentāla filma.		14.50	Krāsainās pasaules. Dokumentāla filma.		11.00	Kur tas suns aprakts?*		18.00	Makgaivers. ASV seriāls.	
13.15	Vides fakti.*		15.00	Personīgā lieta.*		15.00	Personīgā lieta.*		12.00	La dolce vita ar Roberto.		19.00	Divarpus vīru 6. ASV komēdijseriāls.	
13.50	Jakari 2. Animācijas seriāls.		15.30	Eiropa fokusā.		15.30	Eiropa fokusā.		13.00	Rampas ugunis.*		20.00	Simpsoni 25. Animācijas seriāls.	
14.20	Kas te? Es te!*		16.00	Dzeguze. Slovērijas seriāls.		16.00	Dzēve šodien. (krievu val.).		14.00	Vēlais ar Streipu.*		21.00	Noliktavu kari. ASV realitātes šovs.	
14.50	Televeikala skatlogs.		17.00	Dzēve šodien. (krievu val.).		17.00	Muhtars atgriežas 2. Serāls.		14.30	Latvji, brauciet jūrīnā!*		22.00	Melnā kase. ASV detektīvdrama.	
15.05	Lēna, mana mūža mīlestība. Serāls.		18.05	Muhtars atgriežas 2. Serāls.		18.05	Muhtars atgriežas 2. Serāls.		15.00	Pusdieno ar levu!		0.05	Amerikāņu šausmu stāsts 3. ASV seriāls.	
16.00	Pamosties līdzās. Meksikas seriāls.		19.00	Šovakar. Ziņas (krievu val.).		19.00	Šovakar. Ziņas (krievu val.).		15.30	Patriotiskā nedēļa.		2.40	TV6 nakts mūzika.	
17.00	Mīlas viesulis 12. Vācijas seriāls.		19.25	Sporta ziņas (krievu val.).		19.25	Sporta ziņas (krievu val.).		16.00	Dienas personība.		5.00	Karamba! Humora raidījums.	LNT
18.00	Dienas ziņas.		19.29	Laika ziņas (krievu val.).		19.29	Laika ziņas (krievu val.).		16.30	Ziņu Top 5.		5.25	Ticīgo uzvaras balss.	
18.29	Kultūras ziņas.		19.35	Bez bailīgi. Gadsimta izaicinājums 3. Dokumentāls seriāls.		19.35	Bez bailīgi. Gadsimta izaicinājums 3. Dokumentāls seriāls.		17.00	Preses klubs.		5.55	Bernards 2. Animācijas seriāls.	
18.44	Sporta ziņas.		20.05	Kā paēdināt 10 miljardus? Dokumentāla filma.		20.05	Kā paēdināt 10 miljardus? Dokumentāla filma.		18.30	La dolce vita ar Roberto.		6.00	900 sekundes.	
18.53	Laika ziņas.		21.10	Dzēve. Slovērijas seriāls.		21.10	Dzēve. Slovērijas seriāls.		19.30	Rampas ugunis.		8.15	Apsolītā. Indijas seriāls.	
18.56	Ceturtdā studija.		22.10	Anekdošu šovs.*		22.10	Anekdošu šovs.*		20.30	Ziņu Top 5.		9.15	Centrālā slimnīca. Ukrainas seriāls.	
19.27	Laika ziņas.		22.40	Ekstrēmā ekspedīcija: Dienvidpols. Dok. filma.		22.40	Ekstrēmā ekspedīcija: Dienvidpols. Dok. filma.		21.00	Latvijas labums.		10.25	Sirdsmīļā Monika 2. Serāls.	
19.30	Es mīlu ēdienu!		23.40	Eksotiskās salas. Dokumentāla daudzseriju filma.		23.40	Eksotiskās salas. Dokumentāla daudzseriju filma.		22.00	Vēlais ar Streipu.		11.00	Televīzijas veikals.	
20.00	Latvijas kods. Rezidenti. Dokumentāla filma.		0.40	Bez bailīgi. Gadsimta izaicinājums 3. Dokumentāls seriāls.		0.40	Bez bailīgi. Gadsimta izaicinājums 3. Dokumentāls seriāls.		18.30	Preses klubs.		11.15	Reičela Alena. Maltīte katrai dienai.	
20.30	Panorāma.		1.10	Uzvelc tautastērpu!*		1.10	Uzvelc tautastērpu!*		19.00	TV3 ziņas.		11.50	Pilnmēness rudenī. ASV un Kanādas romantiska komēdija.	
20.59	Sporta ziņas.		1.40	Eiropa fokusā.		1.40	Eiropa fokusā.		19.35	Bez tabu.		13.45	Televīzijas veikals.	
21.08	Laika ziņas.								20.20	Svešā seja. Latvijas seriāls.		14.00	LNT dienas ziņas.	
21.13	Latvijas Loto izlozes.								21.00	Ekstrasensu ciņas 17. Realitātes šovs.		14.20	Mūsu Čārljs 6. Vācijas seriāls.	
21.20	Tieša runa.								22.40	Lucifers. ASV seriāls.		15.30	Mīlestības vīns. Meksikas seriāls.	
22.30	Pasaules panorāma. Raidījums par ārpolitiku.								23.35	Ēnu spēles 3. Serāls.		16.30	Mani virtuves noslēpumi 6. Kulinārijas šovs.	
23.05	Nakts ziņas.								0.40	Legendas. Serāls.		17.50	Ziņas sešos.	
23.14	Sporta ziņas.								1.35	Pasaules smieklīgāko videokuriozu Top 10.		18.00	Mani virtuves noslēpumi 6. Turpinājums.	
23.16	Laika ziņas.								2.05	Svešā seja. Serāls.		18.55	Nakts karaliene. Turcijas seriāls.	
23.20	Alpu dakteris 8. Serāls.								2.35	UgunsGrēks 2. Serāls.		20.00	LNT ziņas.	
1.00	Atbrīvošanas diena. Dokumentāla filma.								3.40	TV3 ziņas.		20.40	Degpunktā 7.	
									4.10	Bez tabu.		21.10	Zebra.	
												21.25	Doktors Mārtins 2. Lielbritānijas seriāls.	
												22.35	Tiešais reiss. ASV, Lielbritānijas un Francijas spraiga sižeta filma.	
												0.40	Lojalitāte. Serāls.	
												2.10	Reičela Alena. Maltīte katrai dienai.	
												2.35	Degpunktā 7.	
												3.00	900 sekundes.	
												4.50	Karamba! Humora raidījums.	

RADIO PROGRAMMA

CETURTDIENA, 9. NOVEMBRIS

6.00 Labrīt! 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 Ziņas, laika ziņas. 9.07 Kā labāk dzīvot. 10.07 Zināmais nezināmajā. 11.06 Kultūras rondo. 12.00 Pusdienu. 12.30 Krustpunktā. 12.30 Īstenības izteiksme 15 minūtēs. 12.45 Brīvais mikrofons. 14.05 Ģimenes studija. 15.06 Talantu galerija. Atk. 15.36 Radio mazā lasītava. 16.05 Pēcpusdienu. 18.00 Dienas notikumu apskats. 18.30 Īstenības izteiksme 15 minūtēs. 18.45 Ziņas vieglajā valodā. 19.06 Monopola viesis. 20.05 Kā labāk dzīvot. Atk. 20.45 Labu nakti! 21.05 Krustpunktā. Atk. 22.05 Ielūdz radioteātris. A.Migla, V.Rūmnieks. Kuršu vikingi. 3. daļa. 23.03 Dienas notikumu apskats. 23.30 Īstenības izteiksme 15 minūtēs. 24.00 Nakts programma.

PIEKTDIENA, 10. NOVEMBRIS

6.00 Labrīt! 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 Ziņas, laika ziņas. 9.07 Kā labāk dzīvot. 10.07 Zināmais nezināmajā. 11.06 Kultūras rondo. 12.00 Pusdienu. 12.30 Krustpunktā. 12.30 Īstenības izteiksme 15 minūtēs. 12.45 Brīvais mikrofons. 14.05 Ģimenes studija. 15.06 XXI gadsimta latvietis. Atk. 15.36 Dienas vidū. 16.05 Pēcpusdienu. 18.00 Dienas notikumu apskats. 18.30 Īstenības izteiksme 15 minūtēs. 18.45 Ziņas vieglajā valodā. 19.06 Monopola viesis. 20.05 Kā labāk dzīvot. Atk. 20.45 Labu nakti! 21.05 Krustpunktā. Atk. 22.05 Ielūdz radioteātris. A.Migla, V.Rūmnieks. Kuršu vikingi. 4. daļa. 23.03 Dienas notikumu apskats. 23.30 Īstenības izteiksme 15 minūtēs. 24.00 Nakts programma.

SESTDIENA, 11. NOVEMBRIS

6.02 Latvijas stāsti Latvijas simtgadei. 7.00 Labrīt! 9.00, 9.30, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 Ziņas, laika ziņas. 10.05 Burtu burvis. 10.26 Greizie rati. 11.06 Kultūras rondo. 12.00 Pusdienu. 12.16 Dzīves ritmi mūzikā. 13.06 Piespēle. 14.05 Zaļais vilnis. 14.36 Dienas vidū. Balle ar orķestri. 15.05 Augstāk par zemi. 15.36 Cienījamie lasītāji. Etīdes par literatūru. 16.05 Latvijas stāsti Latvijas simtgadei. 16.36 Dienas vidū. 17.05 Ielūdz radioteātris. M.Zadornova komēdija Pērku jūsu vīru neatkarīga teātra Kabata iestudējumā. 1. daļa. 18.00 Dienas notikumu apskats. 18.15 Kolnasāta. 18.45 Ziņas vieglajā valodā. 19.05 Monopola viesis. Atk. 20.05 Zināmais nezināmajā. Atk. 20.45 Labu nakti! 21.05 Augstāk par zemi. Atk. 22.05 Ielūdz radioteātris. A.Migla, V.Rūmnieks. Kuršu vikingi. 5. daļa. 23.03 Dienas notikumu apskats. 23.15 Dzīves ritmi mūzikā. Atk. 24.00 Nakts programma.

SVĒTDIENA, 12. NOVEMBRIS

6.02 Zaļais vilnis. Atk. 7.00 Labrīt! 9.00, 9.30, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 Ziņas, laika ziņas. 9.05 Svētrīts. 9.30 Latvijas pērles. 10.05 Kāpēc? Tāpēc! 10.35 Radioteātris bērniem. Parīze Kīpsalā. U.Ausekļa dzejas kompozīcija. 10.55 Mūzika. 11.06 Kultūras rondo. 12.00 Pusdienu. 12.15 Dzīves ritmi mūzikā. 13.06 XXI gadsimta latvietis. 13.36 Dienas vidū. 14.05 Lieliskais piecnieks. 14.46 Saldie astoņdesmitie. 15.05 Šīs dienas acīm. 15.36 Radio mazā lasītava. 16.05 Talantu galerija. 16.35 Laika rata rīti. 17.05 Ielūdz radioteātris. M.Zadornova komēdija Pērku jūsu vīru neatkarīga teātra Kabata iestudējumā. 2. daļa. 18.00 Dienas notikumu apskats. 18.15 Piespēle. Atk. 18.45 Ziņas vieglajā valodā. 19.05 Monopola viesis. Atk. 20.05 Zināmais nezināmajā. Atk. 20.45 Labu nakti! 21.05 Augstāk par zemi. Atk. 22.05 Pāri mums pašiem. 23.00 Ziņas. 23.03 Dienas notikumu apskats. 23.15 Dzīves ritmi mūzikā. Atk. 24.00 Nakts programma.

PIRMDIENA, 13. NOVEMBRIS

6.00 Labrīt! 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 Ziņas, laika ziņas. 9.07 Kā labāk dzīvot. 10.07 Zināmais nezināmajā. 11.06 Kultūras rondo. 12.00 Pusdienu. 12.30 Krustpunktā. 12.30 Īstenības izteiksme 15 minūtēs. 12.45 Brīvais mikrofons. 14.05 Ģimenes studija. 15.06 Latvijas dienasgrāmata. 15.36 Dienas vidū. 16.05 Pēcpusdienu. 18.00 Dienas notikumu apskats. 18.30 Īstenības izteiksme 15 minūtēs. 18.45 Ziņas vieglajā valodā. 19.06 Monopola viesis. 20.05 Kā labāk dzīvot. Atk. 20.45 Labu nakti! 21.05 Krustpunktā. Atk. 22.05 LR3 Klasika ierakstu projekta Rupjmaizes kārtojums otrās kārtas tapšana. LNSO un diriģents A.Poga – V.Dārziņa, G.Pones, J.Mediņa un T.Keniņa simfonisko darbu ierakstos Lielajā ģildē. 23.03 Dienas notikumu apskats. 23.30 Īstenības izteiksme 15 minūtēs. 24.00 Nakts programma.

OTRDIENA, 14. NOVEMBRIS

6.00 Labrīt! 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 Ziņas, laika ziņas. 9.07 Kā labāk dzīvot. 10.07 Zināmais nezināmajā. 11.06 Kultūras rondo. 12.00 Pusdienu. 12.30 Krustpunktā. 12.30 Īstenības izteiksme 15 minūtēs. 14.05 Ģimenes studija. 15.06 Latvijas stāsti Latvijas simtgadei. Atk. 15.36 Latvijas pērles. Atk. 16.05 Pēcpusdienu. 18.00 Dienas notikumu apskats. 18.30 Īstenības izteiksme 15 minūtēs. 18.45 Ziņas vieglajā valodā. 19.06 Monopola viesis. 20.05 Kā labāk dzīvot. Atk. 20.45 Labu nakti! 21.05 Krustpunktā. Atk. 22.05 Ielūdz radioteātris. A.Migla, V.Rūmnieks. Kuršu vikingi. 6. daļa. 23.03 Dienas notikumu apskats. 23.30 Īstenības izteiksme 15 minūtēs. 24.00 Nakts programma.

TREŠDIENA, 15. NOVEMBRIS

6.00 Labrīt! 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 Ziņas, laika ziņas. 9.07 Kā labāk dzīvot. 10.07 Zināmais nezināmajā. 11.06 Kultūras rondo. 12.00 Pusdienu. 12.30 Krustpunktā. 12.30 Īstenības izteiksme 15 minūtēs. 12.45 Brīvais mikrofons. 14.05 Ģimenes studija. 15.06 Šīs dienas acīm. Atk. 15.36 Cienījamie lasītāji. Etīdes par literatūru. 16.05 Pēcpusdienu. 18.00 Dienas notikumu apskats. 18.30 Īstenības izteiksme 15 minūtēs. 18.45 Ziņas vieglajā valodā. 19.06 Monopola viesis. 20.05 Kā labāk dzīvot. Atk. 20.45 Labu nakti! 21.05 Krustpunktā. Atk. 22.05 Ielūdz radioteātris. A.Migla, V.Rūmnieks. Kuršu vikingi. 7. daļa. 23.03 Dienas notikumu apskats. 23.30 Īstenības izteiksme 15 minūtēs. 24.00 Nakts programma.

TV SKRUNDA PROGRAMMA KANĀLĀ RE:TV

Ceturtdiena, 9. novembris

19.00 Sveicināti Viduskurzemē!
(Atk. 10. novembrī 2.00, 10.00.)

Otrdiena, 14. novembris

19.00 Kuldīgas novada vēstis.
(Atk. 15. novembrī 2.00, 10.00.)

Trešdiena, 15. novembris

19.30 Sveicināti Viduskurzemē!
(Atk. 16. novembrī 2.30, 10.30.)

Projektā *Jaunieši un modernās tehnoloģijas. Plusi un mīnusi laikraksta Kurzemnieks tematiskajās lappusēs* varēs lasīt rakstu sēriju par pašlaik tik svarīgajām tēmām: pusaudzis un tehnoloģijas; sociālo tīklu lietošana; vecāku paraugs, izmantojot viedierīces; spēles viedierīcēs; tehnoloģiju lietojums mācību procesā; tehnoloģiju iespaids uz veselību. Pirmajā publikācijā – par mobilo tālruni maza bērna rokās.

Mazs bērns un viedtālrunis

VECĀKU PIEREDZE

Virtuālā pasaule sajaucas ar reālo

Snēpelnieki **Andris Ulānovs un Rīta Jansone** audzina četrus gadus veco dēliņu **Aleksu**, kuram pirmo reizi telefonu rokās iedevuši trīs gadu vecumā.

PAŠI NEKAD NEPIEDĀVĀ

„Telefons Aleksam nebija pārsteigums, jo kādu laiku viņš man to jau prasīja,” stāsta Rīta. „Bija redzējis, kā izmantojam mēs – mamma un tētis. Spēlītes lejupielādēt un spēlēt viņam iemācīja deviņus gadus vecā māsiņa. Pirms telefona Aleksu jau skatījās multenes datorā.” Mamma uzmanot laiku, cik ilgi dēls pavada pie viedtālruņa, un tas nepārsniedzot stundu bez apstājas. Alekss iet bērnudārzā, tāpēc lielāko dienas daļu nemaz nav iespējas tikt pie viedtālruņa. „Vakaros cenšos ar dēliņu pavadīt laiku, kopā zīmējot, lasot grāmatas, spēlējoties. Tagad Alekss iemācījies burtus, tāpēc bieži vakaros tos raksta uz papīra.”

VAIRĀK MĪNUSU

„Telefonā dēls kanālā *YouTube* skatās video – multenes. Iemācījies izmantot arī veikalu *Google Play*, kur prot spēlītes atrast un lejupielādēt. Vislabāk viņam patīk tās, kurās jābrauc ar mašīnām vai močiēm, bet esmu rādījusi arī attīstošas spēles, kurās jādomā. Esmu uzlikusi PIN kodu telefonam, lai bērns, man neredzot, nevar to paņemt un spēlēt.”

Vecāki uzskata, ka viedierīces mazuļiem nekā pozitīva nedod. „Vienu gan esmu novērojusi – Alekss iemācījies dažādus angļu valodas vārdus, bet tas arī viss. Mīnusu ir vairāk: bojā redzi, virtuālā pasaule sajaucas ar reālo. Esmu novērojusi: ja bērns spēlē spēlītes, tajā brīdī ir grūti sarunāties, jo viņš nereaģē. Pie datora Alekss pieiet reti. Mēs paši, kad bērns ir klāt, pie telefona laiku pavadām ļoti maz.”

PRASA, KAD KLŪST GARLAICĪGI

„Viedtālruņa lietošana pašlaik mani tik ļoti neuztrauc, jo Alekss pie tā pavada diezgan īsu laiku, viņam patīk enerģiju

Alekss telefonā visbiežāk spēlē spēles, kurās var braukt ar mašīnām.

izlikt skrienot, lēkājot, dejojot tautiskās dejas. Telefonu viņš sāk prasīt tikai tad, kad nav, ko darīt, un tiešām ir garlaicīgi.

Arī šodien bērns kādu stundu spēlējas ar savām rotaļlietām un, kad tas apnika, prasīja telefonu.”

SKAIDRO PSIHOLOGS

ZŪD INTERESE PAR APKĀRT NOTIEKOŠO

Ja bērns jau agri veido ilgstošas attiecības ar telefonu vai planšetdatoru, palēnām var rasties emocionālā atsvešinātība no tuviniekiem un līdz ar to zūd drošības izjūta, stāsta psihoterapeite **Guna Čače**.

„Pirmsskolas vecumā bērna attīstība atkarīga no tā, cik daudz vecāki spēj būt ar viņu mijiedarbībā: bērna darbības atspoguļot ar atbalstu un uzslavām, atļaujot patstāvīgi darīt to, kas atbilst viņa spējām. Neierobežojot ziņkārī un iedrošināt izmēģināt spējas, tiek sekmēta fiziskā un garīgā attīstība. 2–4 gadu vecumā galvenā darbība ir rotaļa ar priekšmetiem (rotaļlietām) realitātē, nevis virtuālajā vidē. Bet 4–7 gadu vecums ir nozīmīgākais laiks personības attīstībā. Tās ir lomu rotaļas istajā dzīvē, spēles, zīmēšana,

dažādu darbu elementi, fantāzija caur pasakām un citu vecumam atbilstošu literatūru, arī mācības. Tas viss veido sevis uztveres spēju, saskarsmes prasmes, māca iejūtību, līdzcietību. Ilgi esot saskarē ar viedtālruni vai planšeti, bērns var emocionāli atsvešināties. Bērnā lēnām veidojas atkarība no krāsainajām darbībām ekrānā, un viņš kļūst dusmīgs, ja jāsaik darboties īstajā pasaulē. Strauji var sākt zūd interese par apkārt notiekošo, arī uzmanība, mazinās vēlšanās izzināt tur, kur vajadzīgs gribasspēks. Zūd vēlme sevi nodarbināt fiziski. Planšetes, telefoni un dators dzīvē kļūvuši neatņemami, attiecībā uz bērnu jāmēģina tos turēt līdzsvarā. Lielākā dienas daļa jāvelta darbībām reālajā pasaulē.”

ĀRSTA VIEDOKLIS

IR ATŠĶIRĪBA STARP IERĪCI, MAMMU UN TĒTI

Tehnoloģijas bērna dzīvē agrāk vai vēlāk ienāks tik un tā, tomēr, vēl mazam esot, viņam svarīgāk laiku pavadīt ar vecākiem, uzsver bērnu ārstu **Linda Pūpola**.

„Arī pie manis nāk tādi mazuļi, kuri jau divu un trīs gadu vecumā telefonā spēlē spēlītes. Varētu domāt, ka spēlītes trenē uzmanību, taču tās arī uztrauc – bērni kļūst nervozi. Bērnudārzniekiem, kuri lūkojas viedtālruņos, ir tā saucamie neiroloģiskie traucējumi: viņi mirkšķina aciņas, šķobās, raustās vai klepo. Piecgaudīgie, sešgaudīgie un skolēni bieži sūdzas par galvassāpēm. Parasti vaicāju, cik ilgi bērns pavada pie viedtālruņa, planšetes vai datora. Tad atklājas, ka tā tiek pavadīts vesels vakars. Es ieteiktu ne ilgāk par 20 minūtēm bez pārtraukuma. Taču mūsdienā bērni iet gulēt un mostas ar telefonu rokās.

Nekādā gadījumā viedtālruni nevajadzētu skatīties tumsā, jo tad ekrāns ir ļoti spilgts. Parasti bērns, skatoties viedtālrunī, ir savilcis čokuriņā – galva uz leju, redze sasprindzināta, kakls nogurst, un var rasties arī stājas problēmas. Vecākiem ar bērnu jānodarbojas: jāstāsta, jārāda, jālasa grāmatas, nevis jāiedod viedtālrunis. Bieži vien, lai pašiem būtu miers, jaunie vecāki iedod bērnam telefonu. Tehnoloģijas bērna ikdienā agrāk vai vēlāk ienāks, bet jāpievērš uzmanība tam, kad un kā to darīt. Ir taču atšķirība starp ierīci, mammu un tēti.”

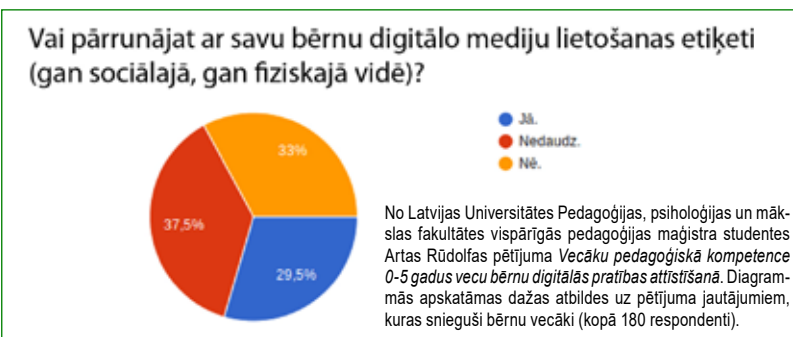
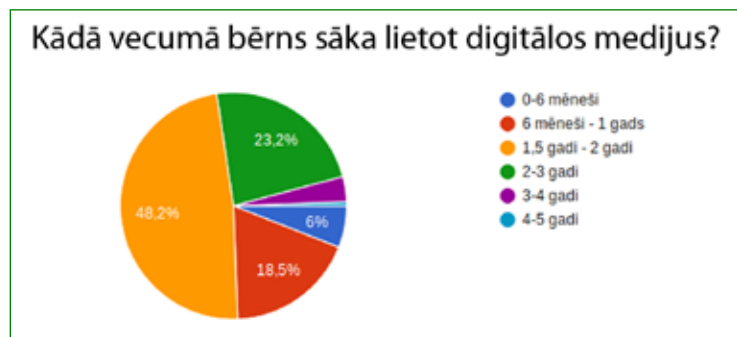
„Viedierīču paaudzei noteikti būs problēmas ar redzi, nerviem un stāju.”

■ **Līdz pieciem gadiem nav ieteicams** bērna interesi piesaistīt telefonam vai planšetei, jo tad viņam jāapgūst darbība, emocijas un saskarsme realitātē.

■ **No 20 līdz 40 minūtēm** – darbošanās virtuālajā vidē stingri jāierobežo atkarībā no vecuma.

Lāsmas Reimanes teksts un foto

Tapis sadarbībā ar Stokholmas Ekonomikas augstskolas Rīgā Mediju studiju centru un Kultūras ministriju.

PASĀKUMI

KULDĪGAS NOVADĀ

KULDĪGĀ

Kultūras centrā 11.XI 18.00 pašdarbības kolektīvu koncerts.

Mākslas namā Kuldīgas fotokluba *Divas upes* izstāde *Ārpus rāmjiem*; līdz 19.XI Starptautiskās vasaras fotokolas (ISSP) meistarklases izstāde: 20 fotogrāfi no 13 valstīm.

8.XI 15.00 bezmaksas seminārs vecākiem *Maziem mirkļiem ir liela nozīme* (par laiku kopā ar bērniem), to vadīs psiholoģe Kristīne Balode un trīs meitu tēvs, TV3 raidījumu vadītājs Armands Simsons.

10.XI 10.00 uzņēmēju brokastis.

Muzejā 12.XI 11.00–17.00 radoša darbnīca *Ķimeņu padarīšana*, tēma – pasakas. Iedvesmojoties no mākslinieka Indriķa Zeberīna izstādes *Snēpelnieka sapņojums*, bērni varēs veidot grāmatzīmes, iepazīt burtus, klausīties un lasīt pasakas, veidot stāstu, salikt puzzle.

13.–17.XI nodarbība 4.–12. klasēm *Latvijas simboli* par godu valsts dzimšanas dienai.

Līvijas Rezevskas izstāžu zālē (Mucenieku ielā 19) līdz 18.XI *Kuldīgas paletes* dalībnieka Aivara Brenča gleznas.

Bibliotēkā 15.XI 17.00 saruna ar fizioterapeiti Vinetu Baukši.

Pensionāru apvienība Rumbiņa

10.XI 12.00 aicina savus biedrus uz atpūtas pēcpusdienu, kurā tiks godināti jubilāri. Līdzī nēmt groziņu.

ĒDOLĒ

Kultūras namā 10.XI 18.00 sieviešu interešu klubā – stikla apgleznošana. 11.XI 12.00 animācijas filma *Urfins Džiss un viņa koka zaldāti*, 14.00 režisora Vara Braslas filma *Vectēvs, kas bīstamāks par datoru*.

GUDENIEKOS

Kultūras namā Daces Nastevičas pērlītēm izadītās jostas.

ĪVANDĒ

Pie piemiņas akmens muižas pagalmā 9.XI 15.00 svecīšu aizdegšana rakstnieka Mārtiņa Kalndruvas dzimšanas dienā.

KURMĀLĒ

Pasākumu zālē 15.XI 17.00 ārstnieciskā vingrošana (vada Sanita Pujāte). **Izstāžu zālē** līdz 21.XI fotogrāfa Aivara Vētrāja 60. jubilejas izstāde *Dzelzceļa ielas impresijas*.

Vēstures istabā izstāde par pašdarbību Kurmālē, sākot ar pēckara gadiem, – kopas *Darbīgās rokas* adītās zeķes.

LAIIDOS

Skolas sporta zālē 17.XI 19.00 koncerts *Mana Latvija*: uzstāsies ansamblis *Vēja zvani*, skolēni, citi iedzīvotāji un viesi. Transportu pieteikt līdz

13.XI pa tālr. 29604482.

TURLAVĀ

Bibliotēkā 9.XI 12.00 – pasākums par alveju, ieteikumi, kā stiprināt organismu. Pieredzē dalās Solvita Mertena.

SKRUNDAS NOVADĀ

SKRUNDĀ

Bibliotēkā 15.XI 16.00 tikšanās ar aktrisi Karīnu Tatarinovu.

ANTUĻOS

Bibliotēkā 14.XI 14.00 nodarbība bērniem *Izgatavo savu saktu Latvijai*, no 15.XI darbu izstāde.

NĪKRĀCĒ

Atpūtas centrā 9.XI 14.00 Dzintras Liekmanes grāmatas *Nīkrāce cauri gadsimtiem* atvēršana.

RUDBĀRŽOS

Bibliotēkā līdz 21.XI novadpētniecības izstāde *Rudbārži laiku lokos*.

ALSUNGAS NOVADĀ

Muzejā līdz 16.XI Ilzes Dilānes mākslas darbu izstāde *Krāsas papīrā*.

SAIETS

Uzmanības centrā Pērkons

12. novembrī 12.00 Turlavas kultūras namā biedrība *Dižavots rīko saietu Pērkona daudzveidība baltu kultūrā*.

Saietā tiks apskatītas pērkona izpausmes mitoloģijā, folklorā, vietvārdos, dabā un ikdienā, kā arī baltu reģionu un kaimiņu tautu pētnieku un praktiķu viedokļi. Būs arī materiāli par pērkona tēmu un Ķikuru kalēja Pētera Kārklīņa 1933. gada darbu pieraksti. Varēs iegādāties mājažo-tāju un amatnieku produkciju. Dalība saietā ir bez maksas.

PROGRAMMA

12.00 atklāšana.

12.05 Ivars Logins *Pērkona vietvārdi Latvijā un ar to saistītie atradumi*.

12.30 stāstniece Liesma Lagzdīna Kuldīgas mēlē klāstīs par Pērkontēvu latvju ticējumos. 12.55 Mārtiņš Kukurs *Prūši laikmetu griežos – no varenības, caur iznīcībai uz atjaunotni*.

13.20 Evalds Jalonins *Pērkons šeit un citviet*.

13.45 tējas un dziesmu pauze.

13.55 Sofija Kukure *Pirmskristīgā Baltijas tautu ticība un tās loma cīņā pret teitoņu ordeni 12.–13. gs*.

14.20 Ingus Freibergs *Pērkons senajās zīmēs un dabā*.

14.45 Jānis Mednis stāstīs par somugru kultūras un mitoloģijas tradīcijām Latvijā

un Igaunijā.

15.10 psiholoģe Gundega Kozlova *Pērkona simboliskā klātesamība cilvēka mūžā*.

15.35 sadziedāšanās ar *Suitu dūdeniekiem* un vācieti Pēteri Štefanu. Aizputes *Bandavas strēlnieki* ar Pērkona ugunsbultām un sentēvu uguns iegūšanas metodi. Kalšanu rādīs amata meistars Laimonis Spēks no Vecvilgāles. Cienasts.

16.25 lektoru un klausītāju diskusijas.

17.30 noslēgums.

RESTORĀNU NEDĒĻA

Kuldīgas garša – rudenīgi oranža

Kuldīgas kafejnīcas un restorāni aicina uz **Restorānu nedēļas Kuldīgas garša rudens sesiju no 9. līdz 12. novembrim**. Šogad ēdienkartē akcentēta rudens oranža krāsa un garša.

Piedalās astoņi restorāni un kafejnīcas. Pamatēdiena cena – septiņi eiro, dzēriena cena – eiro (vairākiem ēdinātājiem dzēriens iekļauts maksā par pamatēdīnu).

Konditorejas *Šarlote* piedāvājums – pieci eiro. Pasākumu organizē Kuldīgas aktīvās atpūtas centrs un Kuldīgas novada dome. Pirmoreiz Restorānu nedēļa šeit sarīkota pērn pavasarī.

PIEDĀVĀJUMS

Restorānā Jēkaba sēta

Garšaugos cepta menca apelsīnu un siera mundierī. Vista oranžā marinādē ar ceptiem ķirbjiem. Sildošs ķirbju dzēriens.

Restorānā Metropole

Laša fileja ar grilētiem dārzeņiem, karamelizētiem burkāniem, mango un čili mērci un zirņu dīgstiem. Mango žeļejas torte, servēta ar apelsīnu sorbetu un meža ogām.

Restorānā Bangerts

Plāni griezts tomāts ar rukolu, celmenēm, Parmezāna sieru un tomātu putām. Strausa gaļas kupāti ar biešu biezeni, sojas pupiņām, violetajiem burkāniem, ar tomātu un bekona mērci. Burkānu ķekss ar baltvīna āboliem, putoto krēmu, ķirbju žeļu un godži ogu mērci. Varēs izvēlēties: uzskodu un pamatēdīnu vai pamatēdīnu un desertu.

Restorānā Goldingen Room

Ēdiens *Ķirbis un jūra*: ķirbis, tīģergarneles, citrusaugļos marinēts lasis, mīdijas, hurma,

polenta, dedzināts paprikas krēms, čorizo un apelsīnu putas. Ēdiens *Vēls rudens*: aiva, rudzu un smaržīgo piparu kūka, saldējums *Earl Gray*, klementīna un cidoniju krēms.

Kafejnīcā Tilts

Burkānu sulā pagatavots bulgurs ar laša iekriem, jūraszāli, smiltsērķšķu sinepēm un dedzinātu ķirbi. Karstais smiltsērķšķu dzēriens ar cidoniju sirupu un kanēli.

Kafejnīcā Pagrabiņš

Cepts lasis ar saldo kartupeļu, burkānu un ķirbju biezeni. Cidoniju un smiltsērķšķu dzēriens.

Bārā-klubā Stender's

Burgers, batāns jeb saldo kartupeļu frī un pikantie burkānu salāti. Mango krēms ar mandarīniem un piparkūkām.

Konditorejā Šarlote

Siera krēma vējkūka ar burkāniem un ķiplokiem. Smiltsērķšķu un apelsīnu kūka. Karstais dzēriens ar cidonijām, medu un citronu.

KURZEMĒ

LIEPĀJĀ

Koncertzālē Lielais dzintars 12.XI 16.00 horeogrāfes Agates Bankavas dejas izrāde *Fafabulala*.

16.XI 19.00 muzikālā stāsta *Latvijas gredzens* daļa *Kurzemes gredzens* – koncerts *Pūt, vējiņi*.

Latviešu biedrības namā 10.XI 19.00 grupas *Tango Sin Quinto* un dziedātājas Aijas Vītoliņas koncerts *Atgriezies dienvidos*.

Olimpiskajā centrā 12.XI 19.00 etniski stilizēts koncertuzvedums *Dod, Dieviņi* – tautas un mūsdienu autoru melodijas dzied Antra Staķeckā, Dainis Skutelis, Uģis Roze

u.c., piedalās dejotāji.

Teātrī 11.XI 18.00 pirmizrāde režisora Valda Lūriņa uzvedumam *Esi sveicināta, bohēma*.

Muzejā līdz 3.XII mākslinieka Vaidota Januļa (Lietuva) izstāde *Atmiņu krātuve* (20. gs. vienas ģimenes fotogrāfijās, medus kāres, vaskus un drēbju pakaramais).

VENTSPILĪ

Teātra namā Jūras vārti 10.XI 19.00 saksofonu kvarteta *Battle Trance* (ASV) koncerts.

15.XI 16.XI 19.00 grupas *Musiqq* akustiskais koncerts *Silta sirds*.

LĀČPLĒŠA DIENA

Parādīt, ka atceramies

Par godu Lāčplēša dienai Kuldīgas un Skrundas novada iedzīvotāji aicināti piedalīties Latvijas brīvības cīņās kritušo varoņu piemiņas pasākumos un, sagaidot arī 18. novembri, pie apģērba nēsāt sarkanbaltsarkano lentīti.

10. NOVEMBRĪ

Rumbas pagastā, Ventas ciema *Bukaišos*, 16.00 erudīcijas pasākums bērniem *Mana Latvija*, 19.00 uzstāsies Kuldīgas meiteņu ansamblis *Karameles*, vadītāja Agnese Čīče.

11. NOVEMBRĪ

Kuldīgā, Pilsētas laukumā, no 10.00 līdz 14.00 Zemessardzes 45. nodrošinājuma bataljona un NATO kaujas grupas militārās tehnikas, ekipējuma un ieroču prezentācija, būs rekrutēšanas stands, tēja, lentīšu locīšana un dalīšana; 16.00 militārā parāde; 16.30 vienību gājiens uz Rātslaukumu, no kura sāksies lāpu gājiens uz Annas kapiem. Tur 17.00 – brīvības cīņās kritušo piemiņas brīdis ar dzeju un mūziku.

Lāčplēša diena tiek svinēta par godu Latvijas armijas uzvarai pār Rietumu brīvprātīgo armiju jeb tā saukto Bermonta karaspēku 1919. gada 11. novembrī. Šajā dienā arī dibināts valsts apbalvojums – Lāčplēša Kara ordenis ar devīzi *Par Latviju*.

Vārmē 17.00 lāpu gājiens pa diviem gaismas ceļiem – no skolas un pagasta pārvaldes. Interesenti aicināti ar lāpām vai svecēm. Pēc tam muzikāls atceres brīdis atpūtas parkā *Aizupītes*.

Laidos 18.00 iedzīvotāji aicināti piemiņas akcijā iedegt savā logā svecīti. **Gudenieku kultūras namā** 17.00 viesosies Pāvilstas amatierētris ar literāri muzikālu uzvedumu *Latviešu sapnis* pēc Agneses Bules darba motīviem.

Raņķos, Sudmalnieku birzī, 11.00 šautriņu mešana, šaušana ar loku,

podu sišana, Raņķu Lāčplēša meklēšana.

Nīkrāces pagasta Lēnās iedzīvotāji aicināti aizdedzināt svecītes pie piemiņas sienas Oskara Kalpaka bataljona cīņtājiem.

16. NOVEMBRĪ

Kuldīgas pilskalnā 10.00 notiks Lāčplēša dienai veltītas militarizētas sporta spēles *Spēks un daile*. 5.–9. un 10.–12. klašu skolēni aicināti pieteikties e-pastā kuldigasjaunieisi@gmail.com.

trilleris par bijušo policistu, kaujas suņu treneri Didzi, kurš sievu tur aizdomās par neuzticību un kura suņi inficējas ar bīstamu slimību. 12.XI 18.00, 13.XI 20.00, 14.XI 18.00, 15.XI 20.00 *Sliktās mamas 2* (komēdija, ASV, 16+, stunda 56 min). Mammās nonāk pie jaunām atziņām, kā sarīkot neaizmirstamus Ziemassvētkus, un galu galā satuvinās katra ar savu māti.

KINO

KULDĪGAS KULTŪRAS CENTRA KINOZĀLĒ /8.–15. novembris/

8.XI 18.00 *Ievainotais jātnieks* (rež. Ilona Brūvere, 12+, stunda 35 min). Dokumentālā spēlfilma Latvijas simtgadei par to, kā tapa Brīvības pieminekļi.

8.XI 20.00, 9.XI 20.30 *Pirmdzimtāis* (rež. Aiks Karapetjans, drāma, 12+, stunda 33 min). Pēc aplaupīšanas arhitekts Francis dodas nokārtot rēķinus ar varmāku, bet situācija kļūst nekontrolējama.

9.XI 18.00 *Tors. Ragnarjoks* (piedzīvojumu filma, ASV, 12+, divas stundas 10 min). Tors uzzina, ka viņa brāļa rīcība karaļvalstī pietuvinājusi Ragnarjokam – pēdējai kaujai, pēc kuras Asgarda tiks iznīcināta.

12.XI 16.00, 13.XI 18.00, 14.XI 20.00, 15.XI 18.00 *Ar putām uz lūpām* (rež. Jānis Nords, drāma, 16+, stunda 50 min). Attiecību

PĀRDOD

Trīsistabu **DZĪVOKLI** Laucienē.
Tālr. 26212786.

Melnu **AUDI 80**, 2.0, benzīns, TA 10.2018.
Sīkāk pa tālr. 29810107.

ZIEMAS RIEPAS – jaunas, lietotas, atjaunotas – par zemām cenām, uz vietas pieejama ātra un kvalitatīva montāža.
Tālr. 24933391.

Electrolux LEDUSSKAPJUS, veļas mašīnas, elektriskās plīti, televizorus **Philips** LCD – 32', LED – 39', monitorus, dažādu radioaparāturu. Veikals **Retro**. Tālr. 63322200.

Mūsdienās teju labākā drauga lomā iejuties **TELEFONS**. Lūk, mainot dzīvesvietu, aizķēries viens parastais aparāts – jauns, melns, solīds (lūko bildē), cena 10,00 eiro, bet varam arī vienoties. Vairāk tieši tev telefons noderēs vairāk, piemēram, sazvānīt mammu, tēti vai vecvecākus.
Tālr. 29463930.

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES. Mērīšana, montāža, piegāde. E-pasts imk@inbox.lv, tālr. 26441415.

Vecos **DAKSTIŅUS** labā stāvoklī, 0,30 eiro par gabalu. Tālr. 29297487.

Pārtikas **KARTUPEĻUS** par 0,20 eiro/kg. Tālr. 29782600.

SIENU rulonos ar pieg. Tālr. 29185228.

JĒRA GAĻU. Tālr. 29254530.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

MALKU maisos, piegādā. Tālr. 22377474.

VOLEJBOLS

Pieci sīvi seti

Nacionālās volejbola līgas 2. divīzijā svētdien mājas spēlē Kuldīgas novada sporta skola ar 3:2 pieveica **Jēkabpils juniorus**.

Pēc trim spēlēm (divām uzvarām un viena zaudējuma) mūsējie kopvērtējuma tabulā ieņem sesto pozīciju.

Inta Jansone

PĒRK

SIA **Lāses AM** kautuve par labām cenām iepērk **GOVIS, BUĻĻUS, TELES**. Bioloģiski sertificētiem lopiem augstas cenas. Piemaksa par nodoto lopu daudzumu, par gaļas šķirņu lopiem. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA **Kurzemes Gaļsaime** – **BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Transports bez maksas. Tālr. 63454845, 26569362, 26436271.

PIENA TEĻUS. Tālr. 26856986.

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS**, traktoru **PIEKABES, INVENTĀRU**. Tālr. 26104984.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

SIA **PRIEDES AG** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS**. Tūlītēja, visaugstākā samaksa. Tālr. 26993794.

100% Latvijas uzņēmums **Craftwood** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Bērza, melnalkšņa, ozola, oša **ZĀGBALĶUS**. Tālr. 29428876.

NEPĀRDOD, bet izstrādā! Mežizstrādes konsultācijas un pakalpojumi. Tālr. 29434182.

MALKU katlumājā. Tālr. 29254530.

Iepērkam **ĀBOLUS** Kuldīgā, Mederu ielā 8. Braucam pakal. Tālr. 22481824.

Juvelieru darbnīca pērk **DZINTARU** un tā izstrādājumus. Tālr. 20323336.

ZOOBIRŽA

Dāvina 3 mēn. vecus **KUCĒNUS**, būs maza auguma. Tālr. 63352246.

Biedrība **Integrācijas centrs „Atvērtās durvis”** rīko sociālās un garīgās attīstības projektu **GAISMA PASAULEI**, piedāvājot palīdzību ar pārtiku grūtībās nonākušajām ģimenēm ar bērniem un pensionāriem. Pieteikties: zvanot vai sūtīt īsziņu 29682802 vai aizpildot anketu www.atvertasdurvis.lv.

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums **par ļoti labu samaksu nopirks MEŽA ĪPAŠUMU**, augošus kokus jūsu īpašumā. Cenas līdz pat 10 000 eiro/ha. Sertificēts taksators izgatavos meža inventarizācijas lietu, cirsmu skices, ja nepieciešams, atjaunos robežstīgas un kupīcas. Zvaniet, sarunājiet tikšanos un izmantojiet iespēju **BEZ MAKSAS** iegūt izglītota mežziņa profesionālu konsultāciju par nepieciešamajām mežsaimnieciskajām darbībām īpašumā, lai uzlabotu tā augšanas apstākļus un ekonomisko vērtību. Garantējam profesionālu un godīgu attieksmi.

- Ja vēlaties pārdot īpašumu vai augošus kokus, tālr. 28368838.
- Ja vēlaties izgatavot taksāciju, skices vai atjaunot robežstīgas, tālr. 29175345.
- Ja vēlaties sarunāt bezmaksas konsultāciju, tālr. 26129919, info@lmu.lv.

NOVEMBRA ERUDĪTS

Ekosistēma, kas atrodas zonā starp upi (straumi) un zemi.

Atbildes līdz 9. novembra 12.00 atsūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: septiņas virsotnes, kas kopā tiek uzskatītas par alpīnistu izaicinājumu, ir Everests, Akonkagva, Makinlijs, Kilimandžāro, Elburss, Vinsons, Punčak-Džaja.

Pareizi atbildējuši: Indra Ābelīte, Ausma Kreidere, Aija Stengrēviča, Velta Višņevska, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Mārcis Kalējs.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieņemt B, BE, C, CE, 95. koda autovadītāju kursiem Kuldīgā, ir dienas un vakara grupas. Sākums 17. novembrī. Sīkākā informācija pa tālr. 29491388, 63322550.

PĒTERA AUTOSKOLA rīko **95. KODA** kursus. Sākums 13. novembrī. Tālr. 29210837.

AUTOSKOLA Ripo-A rīko B autovadītāju kursus Skrudas vidusskolā 13. novembrī 18.00. Tālr. 26773763.

PĀRVADĀ mēbeles. Tālr. 22377474.

Ēku siltināšana ar **EKOVAŅI**. Ēku gaisa spraugu aizpildīšana. Tālr. 27829190.

Siltinām mājas ar **EKOVAŅI**, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

SADZĪVES TEHNIKAS remonts izbraukumā. Tālr. 27501427.

AR ar minitraktoru. Tālr. 26794323.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsmas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Pārv. **GATERIS**. Tālr. 22186086.

TĪRA un remontē akas. Tālr. 27448331.

TĪRA dziļurbumus. Tālr. 29296723.

Savāc **ELEKTROTEHNIKU**. Tālr. 22377474.

VAJADZĪGI

SIA **Micēni** Turlavā (51203057151) – steigzami **TEĻKOPĒJS**. Darbs maiņās. Tālr. 26154695.

PIEMINOT

Deviņdesmit divu gadu vecumā mūžībā aizgājusi **ELIZABETE PUČKARE** – skolotāja, kura visu savu darba mūžu ir ieguldījusi Kuldīgas novada izglītības attīstībā. Elizabete dzimusi 1925. gada 18. oktobrī, kolēģu vidū saukta arī par Betiju, strādājusi Kuldīgas astoņgadīgajā pamatskolā, no 1977. gada – Kuldīgas Centra vidusskolā, vairākus gadus enerģiski vadījusi Kuldīgas rajona mājturības skolotāju metodisko apvienību. No 1991. gada – skolotāja ar lielu

degsmi iesaistījās mājturības programmas izveidošanā tagadējā Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā, ieguldot lielu darbu un visu sirds siltumu audzēkņu – jauno latvju mājas saimnieču – audzināšanā, ļaujot skaisti uzplaukt savai Kaucminde Mājturības institūtā reiz apgūtajai latviskai dzīvesziņai, mācot katrai meitenei izaust un izšūt atbilstošā novada tautas tērpu, uzklāt latvisku galdu, gatavot veselīgu uzturu. Tad arī viņas vadībā tika izveidots Mazpulkis, audzēkņi ieguva pirmās nozīmīgās godalgas gan mazpulkcēnu, gan mājturības konkursos valstī. Elizabete bija apvienības **Daugavas vanagi** aktīva dalībniece, apliecinot mūžīgu uzticību un mīlestību Latvijai. Skolotāja audzēkņiem un kolēģiem paliks mīļā atmiņā ar savu vienkāršību, savdabīgu savu iekšējo disciplīnu, nesavtību, godīgumu un milzīgām darba spējām. Un viņas stādīto rožu ziedi pie Sv. Annas baznīcas ir kā sveiciens Kuldīgai. Betija mūža nogali vadīja dēla ģimenē Murjāņos un Gaujas pensionātā.

Skumjās atvadāmies no Elizabetes Pučkares, izvadīšana 8. novembrī 13.30 no kapličas Aizputes ielā, Kuldīgā.

Izsakām līdzjūtību skolotājas tuviniekiem.

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma saime

LĪDZJŪTĪBAS

*Tagad klusēt gribas tā, kā klusē lauki,
Kad pār viņiem rudens lietus līst.*

/J.Grots./

Skumju brīdī esam kopā ar Daini,
vecētēņu mūžībā pavadot.

Kuldīgas mežniecības kolektīvs

*Kā ar rudens lietus lāsēm
Sirds ar skumjām sarunājas.*

/S.Kaldupe./

Eva, jūtam tev līdzi, no tēva atvadoties.
Maizes ceptuves vistuvākie kolēģi

Izsakām līdzjūtību Ingas Matevičas
ģimenei, tēvu zaudējot.

Darba kolēģi

*Lai tēva mīla paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.*

/I.Mežnora./

Izsakām līdzjūtību Valdim, tēvu ALBERTU
NEILANDU aizsaulē aizvadot.

LDZ apsardze Skrudas kolēģi un
Mihails

Tā aiziet mūsu mīļie.

Aiziet no ikdienas rūpēm

Prom mierā un klusumā.

Paliek vien dvēseles gaisma.

/Z.Purvs./

Izsakām līdzjūtību ELIZABETES
PUČKARES tuviniekiem, viņu aizsaulē
pavadot.

Kuldīgas Centra vidusskolas kolektīvs

*Vējš piekļauvē ar tumsas spārnu,
Dziest gaisma – klusums mūžu sedz.*

/V.Kokle-Līviņa./

Izsakām līdzjūtību Aldonim Jakobsonam,
māti mūžībā pavadot.

Sarmas mājas iedzīvotāji

*Tajās lapās,
Ko mūžības vēji nu šķirsta,*

Paliek cilvēka mūžs.

/Z.Purvs./

Izsakām līdzjūtību Leonam Tūbam, māti
mūžībā pavadot.

SIA **Tukuma auto** kolektīvs

*Lai paliek ābele, ko iestādīju,
Un vārds, ko kādam teicu mierinot,
Lai godīgs darbs bez skaļuma ir*

vainags

Pie zemes vārtiem, ko man līdzi dot.

/K.Apškrūma./

Mūžībā aizgājis mīļais dzīvesbiedrs,

tēvs, vectēvs, vecvectētiņš

ALBERTS NEILANDS

(01.10.1923. – 03.11.2017.).

Izvadīšana sestdien, 11. novembrī,

13.00 no mājām **Ābelnieki** Sieksātē

uz Vecsieksātes kapiem.

Piederīgi

92 gadu vecumā mūžībā devusies
skolotāja

ELIZABETE PUČKARE

(18.10.1925. – 04.11.2017.).

Izvadīšana Kuldīgā būs 8. novembrī

13.30 no kapličas Aizputes ielā uz

Kalna kapiem.

Dēls

VIKA SIA «Vika Wood»
kokzāģētava **PĒRK**
egles un priedes zāģbaļķus.
Sīkākā informācija pa tālruni **26443376**.
Papildu informācija www.vikawood.lv.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem
informējiet e-pastā: inta.jansone@kurzemnieks.lv

INTERESANTI

Vai mūža aizsardzība pret gripu?

Jauns pētījums ar pelēm un jaunu gripas vakcīnu, kas satur *senču* (angļu val. *ancestral*) gripas vīrusa ģēnus, liecina par plašu aizsardzību pret dažādiem šīs slimības paveidiem. Vakcīna satur vienlīdzīgus ģēnus no četriem galvenajiem gripas celmu veidiem: H1, H2, H3 un H5. Kad pētnieki ar to potēja peles, tā aizsargāja pat 100% dzīvnieku – peles izdzīvoja pēc tam, kad tika ievadītas letālas dažādu gripas vīrusu devas. Tās, kurām iepotēta liela vakcīnas doza, pat nesaslima. Savukārt visas, kurām ievadīta tradicionālā gripas deva, saslima un nomira. Ir par agri teikt, vai vakcīna tāpat iedarbosies cilvēkiem. Bet pētnieki cer, ka šī pieeja kādudien var novest pie universālas vakcīnas, kas ilgstoši aizsargātu pret gripas vīrusiem. „Galvenais mērķis ir nodrošināt mūža aizsardzību,” saka Ēriks Vīvers no Nebraskas universitātes ASV.

JOKI

Par Siāmas kaķu īpašnieku biedrības vadītāju parasti ievēl to, kurš ir visvairāk saskrāpēts.

Varbūt jūs beidzot varētu ieviest kārtību savā ceļu policijā! Vakar jūs man atņēmat tiesības, bet šodien prasāt, lai es jums tās parādu!

Daži cilvēki joprojām lieto *Nokia 3110*, jo nezina, kā no tālruņa dabūt laukā *SIM* karti.

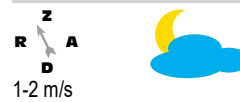
- Vai jums šampūns ir?
- Jā! Kāda tipa matiem?
- Netīriem.

LAIKA ZIŅAS

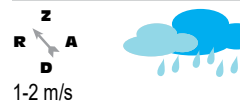
ŠODIEN, 8. NOVEMBRI

Dienas garums – 8 st. 35 min.
Saule lec 7.49, riet 16.24.

Naktī +2°...+3°

Dienā +6°...+7°

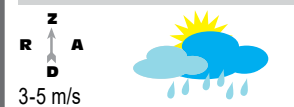
RĪT, 9. NOVEMBRI

Dienas garums – 8 st. 30 min.
Saule lec 7.52, riet 16.22.

Naktī +3°...+5°

Dienā +5°...+6°

VIEGLATLĒTIKA

Kuldīgas apļi noskriet

Skriešanas seriāla *Kuldīgas apļi* 29. sezonas svinīgajā noslēgumā godalgas par labiem panākumiem saņēma gan individuāli sportisti, gan ģimenes.

Skriešanas seriāla *Kuldīgas apļi* dalībnieki – sportiskā Ņikiforovu ģimene no Kazdangas: tētis Linards (savā grupā 1. vieta), dēli Mareks (1.), viņam rokās jaunākais brālis Martins, Linards Nikolass (2.) un mamma Rigonda (3.).

SAŅEM GODAM NOPELNĪTO

Dalībnieki piecās vecuma grupās no pavasara līdz rudenim Krauļu priedēs sacentās astoņās kārtās, un ieskaitē vēra ņemti seši vislabākie rezultāti.

Īpašs suminājums tika Ludmilai Jocei, jo viņa uzvarējusi visās astoņās kārtās. Septiņreiz uz augstākā pakāpiena bijuši Kristiāns Freijs, Viktorija Bogdanova, Izabella Bogdanova, Linards Ņikiforovs, bet sešreiz labāko gods ticis Līgai Freibergai un Ārim Brantevicam. Paldies tika arī aktīvākajām ģimenēm: Bunčiem un Bogdanoviem (katrā seši skrējēji), Lindēm, Verpa-

kovski, Gredzeniem, Ņikiforoviem (četri) un Robežniekiem (trīs). Sumināta arī visjaunākā dalībniece Keita Liepa (dzimusi 2012. gadā).

BEZ SKRIEŠANAS VAIRS NEVAR

Ikreiz Krauļu priedēs no Kazdangas klāt bija Ņikiforovu ģimene. Vispirms divus gadus šurp vesti dēli Mareks un Linards Nikolass, bet šogad viņiem pievienoties nolēmuši arī vecāki Linards un Rigonda. „Mēs dēliem sportošanu neuzspiežam, tikai gribam parādīt, kā dzīvo sportisti, kāds ir sacensību gars, cik

labi ir satikties ar līdzīgi domājošajiem,” stāsta L.Ņikiforovs. „Pirms pieciem gadiem atmetu smēķēšanu, klāt nāca liekais svars, tāpēc sāku skriet. Nu skriešana ir gluži kā narkotikas: jo vairāk to daru, jo vairāk gribas.”

Rigonda atzīst: „Pēc trešā bērna piedzimšanas arī man bija problēmas ar svaru. Vispirms sāku ar garām pastaigām, tad nūjoju, bet kļuva garlaicīgi, tāpēc pievērsos skriešanai.” Linards piebilst: „Nu jau arī dažus pusmaratonus noskrējusi kopā ar mani.”

Inta Jansone
Aivara Vētrāja foto

Saldus kokzāģētavā iepērk egles un priedes zāģbaļķus

- Garums: 3,7 m, 4,3 m, 4,9 m, 5,5 m, 6,1 m
- Diametrs: 10 – 50 cm

Piegādes vieta: Kuldīgas iela 86a, Saldus

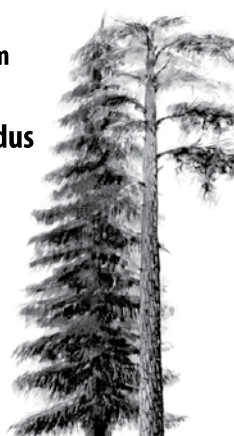
Pērkam visā Latvijas teritorijā cirsma, īpašumus un kokmateriālus mežā pie ceļa:

- egles un priedes zāģbaļķus,
- bērza finierklučus,
- skuju koku, bērza, apses papīrmalku,
- apses un melnalkšņa zāģbaļķus,
- lapkoku taru, malku.

Nodrošinām:
transportu, korektu uzmērīšanu, ātru samaksu.

26351777, 26341777

Novembris Latvijai ir īpašs – tas ir svētku un atceres mēnesis visnozīmīgākajiem notikumiem valsts izveides vēsturē. Mūsu atbildība un pienākums ir ne vien turpināt tradīcijas un turēt godā vēsturi, bet arī rūpēties par valsts turpmāku pastāvēšanu un Latvijas iedzīvotāju labklājību.

Tādēļ Latvijas Reģionu apvienības 12. Saeimas deputāti LAIPNI AICINA UZ SARUNU VISUS KURZEMNIEKUS š.g. 9. novembrī 18.00 Skrudas kultūras namā.

Mēs vēlamies uzklaušīt jūsu viedokli, vērtējumu un ierosinājumus. Uz tikšanos Skrudā!

Nellija Kleinberga, Latvijas Reģionu apvienības priekšsēdētāja

Lasi www.kurzemnieks.lv/!

1. grupā 1. Marta Ļaudama, Kristiāns Freijs, 2. Rebeka Pargaļauska, Kristers Gredzens, 3. Kellija Liepa, Krišs Duburs.
2. grupā 1. Viktorija Bogdanova, Nauris Lauris, 2. Sanija Robežniece, Dāvis Šimiens, 3. Dace Verpakovska, Rūdolfs Saulgriezis.
3. grupā 1. Izabella Bogdanova, Mareks Ņikiforovs, 2. Sabīne Sanija Šēle, Linards Nikolass Ņikiforovs, 3. Reičēla Orlova, Lauris Grīniņš.
4. grupā 1. Līga Freiberga, Āris Brantevics, 2. Sintija Linde, Ivars Krūmiņš, 3. Rigonda Ņikiforova.
5. grupā līderi ir Ludmila Joce un Linards Ņikiforovs, 2. vietā Odeta Turka, 3. – Džanita Freija.

Rīkotāju paldies – noslēguma vakara atbalstītājiem:

uzņēmumiem *Saules ieleja 3*, *Puratos Latvia*, *Vēvers*, *Jaunais kurzemnieks*, kafejnīcai *Pagrabiņš*, SEB bankai, *Swedbank*, Kuldīgas novada domei un sporta skolai.

Esi mūsdienīgs!

www.307.lv

Sludinājumus laikrakstā **Kurzemnieks** iesniedz ērti no sava datora

307.lv

Uzsauc Kurzemnieku draugam!

Abonē laikrakstu jebkurā pasta nodaļā, internetā vai redakcijā!

KĀRTĪGS KURZEMNIEKS LASA KURZEMNIEKU!

TOLMETS

www.metko.lv

Iepērkam **METĀLLŪŽŅUS, melnus un krāsainus**

Mederu ielā 8, Kuldīgā, tālr. 26567540.

Tērauds (gabarīts)	165 EUR/t
Tērauds (negabarīts)	135 EUR/t
Skārds	130 EUR/t
Čuguns	165 EUR/t
Varš	4450 EUR/t
Alumīnija velvējumi	910 EUR/t
Alumīnija lējumi	1050 EUR/t
Alumīnijs pārtikai	1180 EUR/t
Alumīnija bundžas	600 EUR/t
Misiņš	3200 EUR/t
Nerūsējošais tērauds	820 EUR/t
Akumulatori	770 EUR/t

Ņņemam automašīnas no uzskaites. Nodrošinām transporta un konteineru pakalpojumus, objektu demontāžu.

Par drošu dzīvošanu

Kas ir vissvarīgākais, lai jebkurā sabiedrībā, jebkurā vietā cilvēks justos labi? Darbs, ģimene, draugi, veselība utt. Un noteikti šajā sarakstā ir ietilpināma drošība. Paša, ģimenes locekļu, mājas, mantas u.c. drošība. Mierīga vide, draudzīgi kaimiņi, mazs noziedzības līmenis. Vai Latvijā tā ir visur? Kā dzīvojam reģionos? Ko varam darīt, lai būtu labāk, tāpat – drošāk? Cik tas ir tiesībsargājošo iestāžu, cik pašu iedzīvotāju rokās? Par to šajā pielikumā “Novadi domā”.

DAIGA BITINIECE,
laikraksta “Kurzemnieks” redaktore

Reģionālo laikrakstu pielikums **Nr. 9**

Kurzemes Vārds *Auseklis* *Talsu Vēstis* *STARS* *Kurzemnieks* *Zemgale* *Saldus Zeme* *Druva* *Liesma*

Kur ir nauda, tur noziedzība

Valsts policija ir sabiedrības sargs, taču tai vajadzīga iedzīvotāju palīdzība – sarunā par sabiedrisko drošību Latvijā uzsver Valsts policijas priekšnieks ģenerālis INTS ĶUZIS.

Kādas ir tendences sabiedrības drošībā – noziegumu kļūst vairāk, vai to skaits samazinās?

Daudzkārt izprot, ka drošība ir tas pats, kas noziedzība, bet tā tas nav. Cilvēks var justies nedrošs, bet tajā pašā laikā noziegumi nenotiek. Kriminoloģiskais pētījums pierāda, ka Latvijā ap 70% cilvēku jūtas nedroši, taču par upuriem kļūst ap 10% cilvēku.

Situācija jāvērtē trīs posmos – 90. gadi, laiks līdz krīzei un laiks pēc krīzes. 90. gados bija vardarbība, noziedzība izpaudās ar nodarītu kaitējumu, laupīšanu. Šķērslis nebija ne siena, ne durvis – tās atvēra, cilvēku nogalināja, iegāja dzīvoklī un paņēma to, ko vajadzēja. Līdz krīzei valstī bija liels naudas pieplūdums, mazinājās vardarbīgā noziedzība, bet sākās ekonomiskie noziegumi – izkrāpšanas, skaidras naudas laupīšanas. Pēc krīzes noziedzībā sākās jauns posms. Tā kā noziedzībai ir galvenokārt sociālekonomisks pamatojums, visi apstākļi liecināja, ka tai jāpieaug. Samazinājās darba vietas un līdzekļi – tie bija jāiegūst. Taču mēs ieraudzījām pretējo, noziedzība mazinājās. Tas notika tāpēc, ka cilvēki sāka aizbraukt, un, kā tajā laikā identificējām, – sākām eksportēt noziedzību. Dīvēl šī Latvijas prece pieejama daudzviet pasaulē.

Latvijā sāka samazināties vardarbīgie noziegumi, šis process vēl tagad vērojams, bet noziegumi pārgāja uz virtuālo vidi. Naudu zog, izmantojot IT jomas un tehnoloģijas, personas dati kļuvi par vienu no galvenajiem noziedzīgas peļņas iegūšanas avotiem.

Valsts policijas priekšnieks Ints Ķuzis: “Policija nevienu telefona zvanu par iespējamu spridzekli neuzskata par joku un reaģē, kaut vai piezvanījis bērns.”

Foto no Valsts policijas arhīva

Noziedzīgie nodarījumi Latvijas novados

	KOPĀ			KRIMINĀLNOZIEGUMI		
	2010.	2013.	2016.	2010.	2013.	2016.
Liepāja	967	1126	971	308	84	50
Valmiera	802	675	475	244	55	24
Cēsu nov.	493	316	440	163	22	8
Dobeles nov.	602	555	629	132	38	20
Kuldīgas nov.	405	263	387	97	34	33
Madonas nov.	431	419	573	111	34	35
Saldus nov.	482	392	418	138	39	14
Talsu nov.	567	520	546	166	58	37

Avots: Iekšlietu ministrija

Kā mainījās policijas darbs pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā?

Policijas darbs galvenokārt saistījās ar Latvijas iestāšanos Šengenas informācijas sistēmā, kas

ir kompensējošais mehānisms robežu noņemšanai. Cilvēku brīvā pārvietošanās ienesa jaunas vēsmas policijas darbā – bija jādomā, kā pielāgoties šai sistēmai un dokumentēt noziedzību.

Robeža ar Lietuvu ir atvērta, un tas, ka pie mums brauc lietuvieši un izdara noziegumus, ir fakts. Saskaramies ar klejojošām grupām, kas iebrauc arī no tālākām valstīm, pat no Balkāniem.

Latvijā nelegāli ieceļoja arī vjetnamieši. Ko viņi šeit darīja?

Kopš atvēra robežas un sākās globālā migrācija un migrantu kvotas, secinām, ka Latvija tiek izmantota par tranzītvalsti. Tā

bija arī vjetnamiešiem. Viņi dodas tālāk vai nu uz Poliju, kur viņiem liela diaspora, vai uz Ziemeļvalstīm. Protams, šeit tiek aizturēti, jo nelegāli šķērso robežu, un mēs nododam viņus atpakaļ valstij, no kuras ieradušies. Tas ir Valsts robežsardzes jautājums.

Vai ir vairāk tādu noziegumu, kas saistīti ar narkotiskajām vielām?

Tie attīstās. 90. gadu beigās un pēc 2000. gada bija heroīna bums, šīs narkotiskās vielas integrējās noziedzībā, bija vardarbīgu noziegumu pieaugums.

EKSPERTS

Ziņot par pārkāpumu, nevis nosūdzēt

SIGITA PILDAVA,
Valsts policijas sabiedrisko
attiecību nodaļas vadītāja

Sabiedrības drošības ziņā lielākā krīze pēdējos gados mūsu valstī nenoliedzami bija Zolitūdes traģēdija. Latvijā nebija cilvēka, kurš nebūtu pārdzīvojis līdzīgu, taču runa nav tikai par 54 upuriem. Šī traģēdija satricināja absolūto pamatu – drošības izjūtu, kas katram vajadzīga kā gaiss un ūdens. Katrs šāds notikums sašūpo drošības izjūtu, un tad ir svarīgi, lai tā tiktu atjaunota.

Sabiedrības atbalsts policijai mainās. 90. gados reti kurš likās zinīs, ja kāds uz ielas sauca pēc palīdzības, attieksmes maiņa notika krīzes laikā. Pirms tam policija daudz skaidroja, kā strādā, publiski pateicās cilvēkiem, kuru informācija palīdzēja uz karstām pēdām atklāt noziegumu, un tā lavīna aizvēlās. Šodien policijas sociālo tīklu kontos labi redzam sabiedrības atgriezenisko saikni gan sekotāju vidū, gan no tā, kā viņi iesaistās. Mums ar viņiem ir

tiešais kontakts.

Vairāki noziegumi atklāti, pateicoties informācijai, ko sociālajos tīklos mums uzticējuši iedzīvotāji. Pēc lielām traģēdijām, uz tām atskatoties, noskaidrojas, ka vienmēr kāds kaut ko zinājis. Ja cilvēki grib dzīvot drošā vidē, viņiem jāziņo par likumpārkāpumiem, un tas nav jāuztver par sūdzēšanos. Domāšana pamazām mainās.

Kaimiņu uzmanīšanas kustība Latvijā bijusi viņveidīga. Mums tā neattīstījās, jo nebija tāda spilgta

līdera kā agrāk Igaunijā. Šobrīd preventīvas vadības nodaļa apkaimes drošības ideju īsteno jaunā līmenī. Policija iesaistās kā eksperti un kopā ar iedzīvotājiem risina drošības problēmas, vides sakārtošanu u.c. jautājumus konkrētā vietā. Cilvēks ir piederīgs vietai un videi, kurā viņš dzīvo, un arī kādā mērā atbildīgs par to.

Kaimiņu uzmanīšana var būt ne tikai lokāla, bet arī plašāka – kā Imantas pedofila gadījumā. Policija nebūtu spējusi papildīt Rīgu ar viņa fotorobotu, tāpēc lūdza cilvēkus to izdrukāt un pielīmēt katrā mājā. Divās dienās Rīga bija pilna ar attēliem.

Saprotams, ka cilvēki grib iesaistīties krīzes situācijās, bet viņu rīcībai jābūt tikai tad, ja grupa tiek organizēta. Stihisks bars nevar neko palīdzēt. Ir jāizvērtē, vai, atsaucoties aicinājumam palīdzēt, esmu gatavs arī nākamajam solim – ļauties, ka mani organizē. Un vai policija ir gatava organizēt tik lielas ļaužu masas, kādas pulcējās mazā Ivana meklēšanai Liepājā?

Kur ir nauda, tur noziedzība

Tad sāka lietot sintētiskās narkotiskās vielas, un tās ieņēma vadošo lomu. Pirms vairākiem gadiem iepazīnām jaunās psihoaktīvās vielas – spaisu. Taču Latvija ir viena no retajām valstīm, kas veiksmīgi atrisināja šo problēmu. Daudzas valstis apskauz mūs par to, ka spējam pieņemt likumus, kuri ierobežoja jaunās psihoaktīvās vielas lietošanu un iedzina tās pagrīdē.

Visu laiku sava vieta bijusi arī marihuānai. Selekcijas rezultātā tiek radītas šķirnes, kuras pielāgotas mūsu klimatiskajai zonai. Tās var audzēt brīvā dabā. Latvijā ar katru gadu arvien vairāk konstatējam nelegālās marihuānas audzēšanas vietas visos reģionos.

Eiropā notiek teroristu uzbrukumi. Vai policija gatava tam, ka terora akti var notikt arī Latvijā?

Mums jābūt gataviem, citīgi sekojam līdzī tam, kas notiek Eiropā, jo esam Eiropas sastāvdaļa. Jābūt ļoti modriem, jo notikt var viss. Vairs nav tādu terora aktu, kāds bija 11. septembrī Amerikā, tagad darbojas pāris cilvēku, izmantojot tehniku. Paši bīstamākie ir tā saucamie vientuļie vilki, kuri tikai viņiem zināmu apstākļu dēļ vieni veic terora aktu.

Mums notiek teorētiskas un praktiskas mācības, jo īpaši pievērsām uzmanību sabiedriskām vietām, lieliem festivāliem, koncertiem, kuri notiek atklāti. Nevaram ietekmēt cilvēka domāšanu, bet varam minimalizēt sekas – lai cilvēks savu nodomu nevarētu īstenot ar tik lielām un dramatiskām sekām.

Cilvēkiem jābūt modriem, katram iedzīvotājam – atbildīgam, jo terorisms var skart ikvienu. Visbīstamākie ir tie noziegumi, kuros jebkurš sabiedrības loceklis var kļūt par upuri, un terora akti tādi ir. Jāziņo par personām, kurām ir tendence uz vardarbību vai kuras radikalizējas, – tā katrs cilvēks var pasargāt sevi un savu tuvāko. Savukārt policijai ir svarīgi to zināt.

Vai arvien vairāk izmantotās videonovērošanas sistēmas palīdz policijas darbā?

Ļoti daudz palīdz. Mēs tagad strādājam pie tā, lai videonovērošanas kameras sistematizētu un vienotu kopīgā tīklā, tās ir reāls policijas palīgs. Daudzos gadījumos noziegumu atklāšanā izmantojam privātās novērošanas kameras, tāpēc lūdzam, lai ierakstus patur, jo kādreiz tie var ļoti noderēt.

Kādi noziegumi dominē Latvijā?
Absolūtais vairākums, 70%, ir mantiskie noziegumi. Mūsu kaimiņvalstīs Lietuvā un Igaunijā ir tāpat.

Satraucoši, ka Latvijā ir ļoti augsts recidīvs – policijas redzeslokā atkārtoti nonāk personas, kas jau iepriekš sodītas. Ģenerālais soda mērķis ir atturēt no nozieguma izdarīšanas – cilvēks sapratis savu kļūdu un vairs to neatkārto –, diemžēl tā nav. Vidējais apcietinātā profils varētu būt 20 līdz 35 gadus veca persona ar ne mazāk kā divām sodāmībām, pieļauju, ka lielā mērā atkarīga no narkotiskām vielām, jo to lietošana ir viens no noziedzības iemesliem.

Pēdējos četros piecos gados pieaug sadzīvīskā vardarbība – pret bērniem, ģimenē, uz ielas –, kas arī ir viena no noziedzības stūrakmeņiem. Tādā vidē dzīvojot, bērns var izaugt par varmāku, taču sabiedrība, kļūstot kaut nedaudz labāka un gudrāka, var noziedzību samazināt.

Esat strādājis Tukuma rajona policijas pārvaldē. Vai policijas darbs reģionā un galvaspilsētā atšķiras?

Ļoti būtiski. Rīga ir finansiāli ekonomiskais centrs valstī, un, kur ir nauda, tur noziedzība. Tukumā, kad radās problēma, varēja slēgt divas ielas, tur pa vienu iebrauc, pa otru izbrauc, un situācija pilsētā jau tika kontrolēta. Rīgā tas nav iespējams. Mēģini vienā rajonā problēmu novērst, tā sākas citā. Arī darba organizācija ir pavisam citādāka nekā mazpilsētā.

Lūdz, miniet plašai sabiedrībai nozīmīgu nozieguma atklāšanas piemēru.

Varētu saukt daudz lietu, kurās policijas un sabiedrības sadarbība ir atrisinājusi problēmas. Cilvēki nav palikuši vienaldzīgi. Viņi deva lielu ieguldījumu, lai novērstu spaisa epidēmiju. Jau 2009., 2010. gadā uzstājām uz to, ka šī viela jākriminalizē, citādi būs slikti, taču likumdevēji negribēja to dzirdēt. Tikai tad, kad no spaisa gāja bojā bērns, reaģēja žurnālisti. Otrs piemērs ir Imantas pedofils, trešais – Liepājas puika Ivans, kam dzīvoja līdzī visa Latvija. Strādājam rokrokā ar iedzīvotājiem, jo policistu ir maz un viņi vieni nevar visu izdarīt. Sabiedrībai ir jānāk palīgā.

Drošība ir ļoti svarīgs elements cilvēka dzīvē. Var būt daudz naudas, laba dzīvesvieta un darbs, bet tas viss var sabrukt, ja viņš jūtas nedrošs. Socioloģiskā aptauja parāda, ka šodien cilvēki jūtas fiziski droši, un tas ir mūsu kopīgais nopelns, taču viņiem ir bažas par finansiālo drošību – kas notiks ar naudu, pensiju un tā tālāk. 90. gados bija pilnīgi pretēji.

Agrita Maniņa

Nozog Latvijā, atrod Lietuvā

Saldus novada pierobežā reizi trīs mēnešos notiek kopīgi Saldus un Mažeikū policistu reidi. Viņi brauc vienā automašīnā vai nu Lietuvas pusē, vai pa Latvijas pagastiem – Vadaksti, Rubu, Ezeri, Nīgrandi.

“Šādā veidā veicina sadarbību, policisti apmainās ar kontaktiem, lai gadījumā, kad vajadzīga steidzama saziņa, varētu vērsties vieni pie otriem,” pastāsta Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes Saldus iecirkņa kārtības policijas nodaļas priekšnieks Juris Šneiders.

Pierobežā Latvijas pusē vairāk kārt ir nozagta lauksaimniecības tehnika, un aizdomas bijušas, ka tā aizvesta uz Lietuvu. Tādos gadījumos Saldus policistiem jāziņo Starptautiskās sadarbības birojā, bet, lai informētu ātrāk, viņi pa tiešo sazinās ar policistiem Mažeikū. Varbūt tajā brīdī traktors brauc pa Mažeikū rajona ceļiem... „Nozagto tehniku izsludina starptautiskā meklēšanā, un ir bijuši gadījumi, ka pie mums nozagtu traktoru atrod Lietuvā, krūmos noslēptu,” turpina J. Šneiders.

Kopīgajos reidos noziedznieki nav aizturēti, galvenokārt sastādīti protokoli par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem. Mūsu pusē par ātruma pārkāpumiem aiztur Lietuvas pilsoņus, savukārt Lietuvā – Latvijas pilsoņus. Tādu gadījumu gan nav izteikti daudz. „Pēdējā patrulēšanā, kas bija Lietuvā, apturēja automašīnu, kurai izpūtējs bija pārveidots pārāk skaļš. Tad brauca uz vietu, kur

Gar Latvijas un Lietuvas robežu tek Vadakstes upe. Pierobežā policijas darbam jābūt saskaņotam pat starpvalstiski, pārliecinājušies kārtības sargi.

Agritas Maniņas foto

varēja nomērīt decibelus, un automašīnas skaļumu samazināja. Ir dežurēts Mažeikū pie skolām un pārbaudīts, vai skolēni nesmēķē, viņiem aizrādīts.

Abu valstu policistiem regulāri notiek arī kopīgas mācības, pē-

dējās bija Lietuvā par pārrobežu vajāšanām. „Es domāju, ka pierobežas iedzīvotāji var justies droši. Tur noziedzība nav lielāka kā citās vietās,” optimistiski apgalvo J. Šneiders.

Agrita Maniņa

Visiem nekad nepalīdzēsi

“Reizēm skatos uz cilvēku un domāju – tam vēl var palīdzēt, taču ir nepieciešama iejaukšanās no malas. Bet piespiest mainīties nevienu nevar,” saka Mazsalacas pašvaldības policijas vecākā inspektore DAIGA ZELTKALNA-DŽABOURA.

Par pilsētas centra laukumu soļiņu sēdētājiem viņa piebilst – tā ir mūsu sabiedrības daļa, kurai diemžēl citu mērķu dzīvē nav, kuri tiek izstumti no kopējās sabiedrības. Ja neviens viņus nemēģina no šīs bedres izvilkt, paši no tās izklūst nav spējīgi. Daži arī to nemaz negrib – tāpat ir labi. Daiga uzskata, ka iedarbīga varētu būt psiholoģiskā masāža jeb sarunas: “Kad vairāki kopā, viņi ir runātīgi, vareni, pat gudri, bet, nonākot aci pret aci, izrādās, ka cilvēkam ir ļoti liela depresija. Viņš raud, sūdzas par dzīvi, viņam viss līdz kaklam, izsaka vēlmi dzeršanu izbeigt, kodēties, tiek izrādīta labā griba, bet diemžēl pēc laiciņa bēdubrāja labākais draugs atkal ir alkohols.

Daigai jau jaunībā likās saistošs viss, kas saistīts ar likumdošanu, cilvēku aizstāvību, tāpēc viņa izvēlējās mācīties RTU Starptautiskajā Muitas institūtā Rīgā. “Muitas institūtā iestājos ar domu, ka

kādreiz varbūt mācības turpināšu juristos. Augstskolā bija padziļināti jāapgūst gan krimināllikumi, gan administratīvās tiesības un cilvēktiesības, psiholoģija utt. Mācību laikā sāku strādāt Valmieras muitas kontroles punktā, tad pārgāju uz VID MP Riska vadības daļu, kur darbs vairāk saistījās ar analīzi par iespējamiem riskiem nelegālu preču pārvadāšanā, kā mazināt, novērst iespējamus riskus. Kad ar ģimeni nolēmām pārcelties uz vīra dzimteni Libānu, no darba muitā aizgāju. Diemžēl dzīve iegrozījās ne tā, kā bija cerēts – vīrs saslima, un mēs viņu zaudējām. Pirms gada es ar bērniem atgriezos Mazsalacā,” pastāsta Daiga.

Atgriežoties Latvijā, viņai pirmā doma bija meklēt darbu muitā, bet tad uzzinājusi, ka Mazsalacas pašvaldības policijā vajadzīgs vecākais inspektors. “Ilgi svārstījos, jo, lai gan likumdošana man nav sveša, policijas darba specifika ir

atšķirīga. Tomēr tipiski latviskajam “ko tad es” spēju pārķāpt,” viņa turpina.

Mazsalacas pašvaldības policijas pirmais vecākais inspektors 2015. gada beigās bija Jānis Kaibe. Viņš bija izveidojis uzticamu un kompetentu komandu, ko Daiga tagad ļoti novērtē. “Neslēpšu, bija brīži, kad “aizmugures baumošana” bija diezgan neizturama, taču man Mazsalacas pašvaldības policijā ir unikāli labi kolēģi – Renārs Celms un Gvido Arnītis. Puiši gan dažkārt man nes cauri, bet tas nav jauni, un es to pieņemu, bet neaizmirstu,” Daiga smejas. Ļoti daudz ar padomu palīdzēja un joprojām palīdz arī kolēģi no Rūjienas pašvaldības policijas, Beverīnas novada pašvaldības policijas un Valmieras pašvaldības policijas.

Viņa atzīst: “Tas, ka esmu vietējā un vismaz 90 procentus Mazsalacas iedzīvotāju labi pazīstu, policista darbā reizēm palīdz, jo ar pazīstamiem cilvēkiem vieglāk sarunāt, arī paredzēt, ko no viņiem var sagaidīt. Iedzīvotāji, kuriem ir izteikti mutiski aizrādījumi, ir apzinīgi un ņem tos vērā,

Mazsalacas pašvaldības policijas vecākā inspektore Daiga Zelkalna-Džaboura neatmet cerību, ka cilvēkus tomēr var motivēt mainīt viņu dzīvi.

Ārijas Romanovskas foto

tāpēc līdz soda piemērošanai daudzreiz nemaz nenonākam.”

Kopumā situāciju Mazsalacā salīdzinājumā ar lielajām pilsētām Daiga raksturo kā mierīgu.

Rupjības no policijas redzeslokā nonākušo iedzīvotāju puses policiste līdz šim neesot piedzīvojusi, pārspīlētu pieklājību gan.

Valentīna Brūniņa

Trīs gadus kā purvā

Izdzirdot vārdu “narkotikas”, zinām, ka tā ir milzīga nelaime gan pašam lietotājam, gan visiem, kuri ir tuvākām vai tālākām saitēm saistīti ar šo cilvēku. Kā cīnīties ar šo problēmu, stāsti un pieredze katram sava. Rīdzinieces levas (vārds mainīts) stāsts ir ar laimīgām beigām, viņa tikusi ārā no atkarību purva, audzina bērnus, strādā tirdzniecībā un maģistrantūrā studē psiholoģiju. Viņa piekrita anonīmai sarunai.

– Viss sākās 14 gadu vecumā vienaudžu kompānijā. Sākumā kopīgi iedzērām alu, vēlāk pārgājām uz zāles pīpēšanu. 18 gadu vecumā es jau biju atkarīga no heroīna. Mana atkarība ilga aptuveni trīs gadus.

Tam visam taču ir vajadzīga nauda.

O, jā, un turklāt liela! Tagad, uz to visu atskatoties, varu sacīt, ka tajā laikā ir tikai viena problēma – kur dabūt. Pārējās problēmas nav aktuālas, savukārt visa enerģija aiziet šīs vienas problēmas risināšanai. Manā gadījumā tas, paldies Dievam, nenonāca tik tālu, lai būtu kaut kas nelikumīgs un sāktos nedeinas ar policiju. Vairāk cieta vecāki, jo es mānījos, ka man kaut ko vajag skolai, vai vienkārši no viņiem paņēmu. Bija lietas, kas nonāca lombardā...

Vai vecāki par jūsu problēmu

Pēc neoficiāliem datiem Latvijā ir 40 000 narkomānu, no kuriem 15 000 narkotikas lieto ikdienā. No šīs sērgas mūsu valstī ik gadu mirst teju 150 cilvēku.

Autores foto

zināja?

Es domāju, ka viņi nojauta un redzēja, ka īsti kaut kas nav kārtībā, bet nebija gatavi to atzīt un pieņemt. Manuprāt, saskaroties ar kaut ko tādu, bailes ir tik lielas, ka cilvēks izvēlas to labāk ignorēt. Tīri cilvēciski es viņu saprotu. Tā tas bija līdz brīdim, kad sapratu, ka vecāki ir vienīgi, kam varu lūgt palīdzību. Bija

tāds lūzuma punkts. Es pateicu, ka man ir slikti, un lūdzu, lai mani ved pie ārsta. Vecāki to darīja, un es Jelgavā, psihoneiroloģiskajā slimnīcā, izgāju Minesotas programmu, taču pēc tam tas viss turpinājās, jo programma man īsti nepalīdzēja.

Kā jums izdevās no tā izklūst?

Es paliku stāvoklī. Man bija 21 gads. Saprotot, ka iestājusies

grūtniecība, es pārtraucu lietot. Tas noteikti nebija viegli, bet es izlēmu nelietot. Kopš tās dienas ir pagājuši 14 gadi, un es neesmu atgriezies pie narkotikām. Kamēr gaidīju bērniņu, dzīvoju kopā ar viņa tēvu, kurš bija lietotājs. Viņš man meloja, apzaga. No šī vīrieša vēlāk izšķīros, jo piedzīvoju arī vardarbīgu attieksmi, pat ar policijas iejaukšanos, izlikšanu

no dzīvokļa, durvju uzlaušanu, bet tas jau ir cits stāsts...

Tagad man ir divi bērni, un esmu piedzīvojusi divus lūzuma punktus. Pirmais bija, kad pārtraucu lietot, uzzinot par grūtniecību, otrs – paliku stāvoklī ar otru bērnu un sapratu, ka man no tā vīrieša ir jātiek vaļā.

Klausoties jūsu stāstu, var saprast, ka nākat no situētas ģimenes, jums bija vecāku atbalsts. Kas jūs pamudināja sākt aizrauties ar narkotikām?

Tas ir jautājums, uz kuru es joprojām nevaru atrast atbildi. Man pašai bērni ir pusaudža vecumā, par to aizdomājos. Esmu šo problēmu centusies risināt psihoterapijā. Es nedzīvoju sociālā riska ģimenē, biju nodrošināta, tomēr nereti jutos nesaprasa, nepieņemta. Tagad, atskatoties uz to laiku, redzu kādas depresijas pazīmes, kuras tolaik neviens cits neatpazina. Ar tām joprojām cīnos. Emocionāli jutos nesaprasa, sāku klaiņot apkārt un meklēt piedzīvojumus, nonācu kompānijā, kur sāka piedāvāt šo un to. Tā tas viss ķēdītē aizgāja.

Kādi bija jūsu vienaudži?

Viņi bija dažādi, bet, protams, vairāk vilka pie tiem, kuri piedāvāja kaut ko trakāku. Zinu, ka daudzi no tiem, kuri bija manā kompānijā, jau ir miruši, un ik pa laikam saņemu kādu ziņu, ka atkal kāds ir devies aizsaulē.

Edīte Bēvalde

Pilsētu sargā videokameru acis

Iebraucot Limbažos, uzmanību pievērš norāde, ka pilsētā notiek videonovērošana. Tādi paši brīdinājumi, kā to paredz likums, izvietoti arī citviet. Pirmās idejas par videonovērošanas sistēmu izveidi pilsētā radās pirms gadiem deviņiem, tapa arī projekts, bet to neīstenoja. Tomēr pašvaldība no ieceres neatteicās, un nu jau drīz noslēgsies 100 000 eiro vērtā projekta 3. kārtā, un kopumā Limbažos būs uzstādītas 40 videokameras.

Pirmās videokameras izvietotas aktuālākajās cilvēku pulcēšanās vietās, piemēram, autoostā, tirgū, pie kultūras nama, Baumaņu Kārļa laukumā pašā vecpilsētas centrā. Limbažu novada pašvaldības informācijas tehnoloģiju nodaļas vadītājs Raimonds Straume pastāstīja, ka vietas kameru uzstādīšanai izraudzījušies ne vien pašvaldības speciālisti, policisti, bet arī iedzīvotāji. Viņi lūguši tās izvietot, piemēram, pie naktskluba, pie šogad izbūvētās strūklakas, atjaunotajā bērnu rotaļu laukumā, kur nereti piedzīvots vandalisms. Sprotams, ka novērota tiek arī skolu un citu pašvaldības iestāžu apkārtnē, tāpat parki.

Raimonds Straume stāsta, ka sākumā izmantoti gaisa kabeli, bet tagad, kur vien iespējams, tos gulda zemē. Pa šiem gadiem,

Limbažu novada pašvaldības policijas priekšnieka vietnieks Raivis Galītis (no labās) un informācijas tehnoloģiju nodaļas vadītājs Raimonds Straume stāsta, ka, pateicoties daudzajām Limbažos izvietotajām kamerām, pilsēta policijai ir kā uz delnas.

Regīnas Tamaņas foto

kopš uzsākta videonovērošanas projekta īstenošana, videokameras kļuvušas gudrākas – ar lielāku izšķirtspēju un labu naktsredzamību, un būtiski, ka tās kustīgu objektu, var teikt, automātiski izseko – pievelk tuvāk, tā ļaujot to labāk saskatīt. Turklāt strauji samazinājušās arī šādu iekārtu cenas.

Videonovērošanas pulsts atrodas pašvaldības policijā, kur uz

sienas izvietoti divi prāvi televizori, kur nelielos kvadrātos visi Limbaži ir kā uz delnas. "Videonovērošanas sistēma mums ir lielisks darba instruments," secina Limbažu novada pašvaldības policijas priekšnieks Valdis Auziņš. Var ietaupīt arī degvielu, lieki nerīņojot pa pilsētas ielām. Turklāt pašvaldības policija dežurē ne vien Limbažos, bet visā novada teritorijā, tālab visur klāt nebūsi.

Vēl vērtīga ir iespēja pārskatīt videokameru tverto, ja kas pilsētā salauzts, noticis kāds negadījums vai kautiņš. Tā izdevies atrast ne vienu vien vainīgo – kaut vai gadījumā, kad pavasarī limbažnieki vienu rīt pārsteigti konstatēja, ka vairākos dārzos nolauztas tulpes, kas izbārstītas pilsētas ielās. Vainīgie jaunieši bija fiksēti pie pašvaldības administratīvās ēkas izvietotajās videokamerās. Kameru

apkalpošana no pilsētas budžeta ik gadu prasa ap 1000 eiro.

Valsts policijas Vidzemes reģiona Limbažu iecirkņa priekšnieka vietnieks Ivo Viļķins dzirdējis ieteicienu, ka ar videonovērošanu tiek ierobežota pilsoņu pārvietošanās brīvība, ka valsts spiego. "Mujķības, kam nav ko slēpt, tam nav arī ko baidīties!" viņš saka. Viņaprāt, mūsdienās, kad cilvēkresursi ir ierobežoti, videokameras kārtības sargātājiem ir ļoti labs palīgs. Pie katra stūra policistu nenoliksi, bet ar tām vismaz tiek nosegtas potenciāli bīstamās vietas pilsētā. Ir gadījumi, kad Valsts policija lūdz kolēģiem papētīt ierakstus, lai atklātu kādu noziedzīgu darbību.

Oktobrī Limbažu iecirkņa vadība tikās ar Limbažu novada domes pārstāvjiem, lai aicinātu izvērtēt iespēju, vai arī Valsts policija nevarētu sekot videosistēmas darbībai online. Tādējādi dežurdarā kameru varētu kontrolēt visu diennakti un novērst noziedzuma izdarīšanu.

Limbažnieku attieksme pret videokamerām ir dažāda. Laikraksta "Auseklis" veiktajā aptaujā trešā daļa respondentu jeb 33% teic, ka tas viņus neietekmē. 17% atbildētāju secina, ka videonovērošana sabiedrību disciplinē, 13% ar to jūtas drošāki, savukārt 25% aptaujāto nepatīk, ka viņus novēro. Vēl 12% respondentu atzīstas, ka nemaz nav zinājuši par to, ka pilsētā tiek novēroti.

Regīna Tamane

Vienkārši šķita, ka tā jādara

Tā kā palīdzību sniedzšie dienesti nevar būt klāt katram cilvēkam, daļu atbildības nesam mēs, pārējā sabiedrība. Līdzatbildīgs, drosmīgs un pašizliedzīgs viennozīmīgi ir talsenieks ANDRIS GRUNDMANIS, kurš vairākkārt palīdzējis svešiniekiem, kuri nonākuši nelaimē.

27 gadus vecais Andris ikdienā strādā uzņēmumā "Talce" par mehāniķi. Tuvi un tāli pie viņa griežas pēc palīdzības, arī intervijas laikā puisis saņem neskaitāmus telefona zvanus, pēc kuru noklausīšanās jāsecina – bez viņa laikam nevar iztikt. Acīmredzot viņam tāds liktenis. Ne velti teic, ka Dievs cilvēkam uzliek uz pleciem tik, cik viņš var panest.

Andris var panest daudz. Ļoti daudz. Viņš pašizliedzīgi palīdzējis divos ugunsgrēkos cietušajiem, autoavārijā cietušam vadītājam un reiz arī kādam ledū ielūzušam makšķerniekam.

Talsenieks stāsta par pēdējo gadījumu, kas notika šovasar

Valdgales pagastā naktī no 11. uz 12. jūniju. "Biju devies medībās. Kad braucu mājās, pie kādas saimniecības manīju dūmus. Piebraucu tuvāk un redzēju, ka kūtij deg jumts. Tā kā durvis bija pus-pavērtas, varēja redzēt, ka iekšā ir daudz govju. Uzreiz izsaucu ugunsdzēsējus un nobraucu malā auto, lai tas netraucē dienesta mašīnām. No mājas pusapģērbts izskrēja saimnieks, pēc tam arī divi strādnieki. Bija jāskat kaut ko darīt! Teicu strādniekiem, lai vispirms aizbrauc traktoru, kas stāvēja blakus kūtij, jo tāda tehnika maksā ļoti dārgi. Tas bija bīstami, jo no jumta visu laiku atdalījās diezgan lielas plāksnes un krita

"Ja redzi, ka kādam vajadzīga palīdzība, tad tā ir jāsniedz, nevis jāskatās, kā cits mokās un cinās. Tā ir cilvēcīga norma," uzskata talsenieks Andris Grundmanis.

Daiņa Kārkluvalka foto

lejā. Kad vīrs iekāpa traktorā,

tajā iekrita viena plāksne, bet veiksmīgi izdevās izspert degošo gabalu ārā. Pēc tam teicu, ka vajag glābt lopus, un tajā brīdī visi laikam attapās, jo bija redzams, ka cilvēki ir šoka stāvoklī. Vīri aizskrēja uz kūts otru galu, lai dzītu ārā dzīvniekus, jo šai pusē tas nebija iespējams liesmu dēļ. Apgāju apkārt kūtij un redzēju, ka vienā daļā ir tikai teļi. Ierāpos pa logu un sāku dzīt tos ārā. Lielākā daļa paklausīja un izskrēja, bet daži bija nobijušies, tāpēc nācās viņus vilkt ārā aiz ausīm. Izcelt neizdevās, jo bija smagi un satraukti. Kad glābu pēdējo telēnu, aiz viņa jau sāka krist lejā šiferis," atminas Andris.

Kad lopiņi bija izdzīti, ieradās Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki un sāka dzēst liesmas. Jaunieša sirdi piepildīja prieks, ka ugunsgrēkā bija izdevies izglābt 130 govus un

jaunlopus. Bojā aizgāja septiņas govys, nodega arī kūts 300 kvadrātmetru platībā. No liesmām nosargāt izdevās atlikušo ēkas daļu 1100 kvadrātmetru platībā.

"Kāpēc palīdzēju? Nezinu, vienkārši šķita, ka tā jādara. Protams, šādās situācijās būtiski arī domāt ar galvu, nevar ķert un grābt. Palīdzot citiem, jūtos gandarīts. Nezinu, no kurienes šāda apziņa. Iespējams, no mammas. Arī viņa vienmēr centusies citus atbalstīt. Ja redzi, ka kādam vajadzīga palīdzība, tā ir jāsniedz, nevis jāskatās, kā cits mokās un cinās. Tā ir cilvēcīga norma. Tie, kuri to nesaprot, bet otru tikai pagrūž, laikam neapjauš, ka dzīvī viss nāk atpakaļ. Nekādā gadījumā nedrīkst darīt labu, lai saņemtu kaut ko pretī. Nevajag kautrēties, bet uzdrošināties un palīdzēt," ir pārliecināts A. Grundmanis.

Mārīte Jankeleviča